GECOMBINEERDE COMMISSIE VAN 20 MEI 1020 17:00 UUR

Voorzitter: B.N. Benjamins (D66)
Aanwezig: de dames K. Boogaard (PvdA), W. Paulusma (D66), L.L.B. Wobma (SP), K. de Wrede (Partij voor de Dieren) en de heren W.B. Leemhuis (GroenLinks), J. Sietsma (GroenLinks), H.E.H. van Niejenhuis (PvdA), W.H. Koks (SP), J. Boter (VVD), G.B.H. Brandsema (ChristenUnie), P. Rebergen (ChristenUnie), H.P. Ubbens (CDA), D. Mellies (100% Groningen), R. Staijen (Stadspartij), M.J.H. Duit (Student & Stad), A.J.M. van Kesteren (PVV)
Wethouders: de dames I.M. Jongman (ChristenUnie), C.E. Bloemhoff (PvdA) en de heren R. van der Schaaf (PvdA), P.E. Broeksma (GroenLinks)
Namens de griffie: P.A. Kommerij

1 (schriftelijke) Mededelingen

00:54:26

Voorzitter: Wees welkom bij de gecombineerde commissievergadering van de gemeenteraad van Groningen. We beginnen met een aantal mededelingen van het college en ik wil beginnen met mevrouw Bloemhoff. Het woord is aan u.

00:54:42

Mevrouw Bloemhoff: Dank u wel. Voorzitter, ik heb een mooie mededeling over de start bouw van het IKC Borgman Oosterpark. Zoals u wellicht weet, wordt op de plek van het oude Treslinghuis binnenkort gestart met de bouw van een nieuw onderkomen voor de Siebe Jan Boumaschool, de Borgmanschool locatie Vinkenstraat en SKSG de Pierewiet. De planologische procedures zijn inmiddels doorlopen en de aannemer verwacht in de week van acht juni te starten met het plaatsen van funderingspalen. Het IKC krijgt een open karakter zonder lokalen, maar maar met de variatie werk-, speel- en leerplekken verdeeld over drie verdiepingen. Omdat het in deze tijd lastig is om een bewonersbijeenkomst organiseren, is de directe omgeving van de bouwlocatie inmiddels geïnformeerd met een uitgebreide nieuwsbrief. Naar verwachting is het project, nu we weer van start kunnen, in de zomer van 2021 gereed. Het bestaat niet alleen uit de bouw van de school, maar ook de bouw van vijftig nieuwe sociale huurappartementen door Nijestee. En dan is het plan om in augustus van 2021 de school te openen.

00:55:53

Voorzitter: Dank u wel mevrouw Bloemhoff, dan gaan we naar mevrouw Chakor voor een mededeling.

00:56:24

Mevrouw Chakor: Dank u wel, voorzitter, het leek me goed om een mededeling te doen over het Sontplein. Er zijn vragen over gesteld en we hebben gezien in de lokale media dat er verschillende berichten zijn geweest omtrent zwerfafval en overlast op het Sontplein. Er zouden vragen gesteld worden, maar ik hoop dat dat naar aanleiding hiervan overbodig zal zijn. De situatie kennen we. We hebben volgens mij allemaal de beelden gezien en zijn bekend met de situatie. Het schoonhouden van het terrein is van belang, zowel voor het milieu als voor de positieve beleving van dit plein. Het is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van klanten om bij het afhalen van eten hun rotzooi op te ruimen en het parkeerterrein heeft verschillende grondeigenaren die hierin ook een verantwoordelijkheid nemen. Als gemeente hebben wij overleg gehad met eigenaren en

andere betrokkenen bij het Sontplein. Tot nu toe hebben we een aantal zaken gedaan om de overlast terug te dringen. We zijn geen beheerder van de locatie, dat zeg ik er wel even bij. De gemeente heeft met Pasen uit coulance acht grote vuilnisbakken neergezet. Daarnaast heeft de beheerder SEWS het aantal bakken op het terrein verder uitgebreid en ook zetten de fastfoodketens dagelijks medewerkers in om de boel zo veel mogelijk op te ruimen. Wat wij zien is dat de meeste vervuiling plaatsvindt na sluitingstijd, en er wordt op dit moment vooral ingezet op het opruimen van afval tijdens openingstijden. De kosten worden op dit moment in beeld gebracht en moeten door grondeigenaren en fastfoodketens worden betaald. Komende weken weten we hopelijk meer: wat verwachten we hier nog van, kunnen we een besluit nemen. Ik wil erbij zeggen dat samenwerking hierin noodzakelijk is. Onze boa's komen daar regelmatig en wat we zien is dat op het moment dat zij daar zijn, niemand het in zijn hoofd haalt om zijn afval in één keer uit het raam te gooien. Maar de boa's werken tot tien uur, dus veel gebeurt daarna. Dus we zijn we bezig, we zijn in gesprek en het wordt vervolgd, wat mij betreft.

00:59:06

Voorzitter: Dank mevrouw Chakor. Dan gaan wij naar de commissie. Allereerst wil ik meedelen dat een aantal mensen digitaal is aangehaakt, zowel commissieleden van onze gemeenteraad als een aantal insprekers die digitaal zullen inspreken, straks bij het agenda-onderwerp.

2 Rondvraag

Dan zijn we bij de rondvraag. Allereerst hebben we een rondvraag van mevrouw Paulusma van D66 over dak- en thuislozen. Mevrouw Paulusma, ga uw gang.

00:59:43

Mevrouw Paulusma: Zoals we gelezen, gezien en gehoord hebben verblijven dak- en thuislozen momenteel in het Schimmelpenninck Huys vanwege coronamaatregelen en de anderhalve-meterafstand. We hebben gezien dat dit de doelgroep zeer ten goede komt, omdat er meer rust is, waardoor beter gezocht kan worden naar andere oplossingen dan de opvang zelf. De gemeente is nu op zoek naar een ruimere locatie, om ook in de anderhalve-metersamenleving deze mensen een plek te bieden. En mijn vraag aan het college is of of de gemeente bij de verkenning voor deze plek mee kan nemen dat deze mensen wellicht ook 24-uurs begeleiding zouden moeten krijgen? Dank u wel, voorzitter.

01:00:21

Mevrouw Kuipers: Dank u wel, mevrouw Paulusma. Dan gaan we naar mevrouw Jongman voor de beantwoording van deze vraag.

01:00:25

Mevrouw Jongman: Dank u wel, voorzitter. In antwoord op de vraag van mevrouw Paulusma, die ze terecht stelt in deze tijd: wij zijn in afstemming met de zorgaanbieders en we kijken hoe we de opvang voor de dak- en thuislozen ook voor de korte termijn goed kunnen laten blijven aansluiten op de covid 19-richtlijnen. Naast feitelijke opvang, die nu in het Schimmelpenninck Huys plaatsvindt, is begeleiding daarvan een belangrijk onderdeel. Daarnaast zijn er extra middelen beschikbaar gesteld door staatssecretaris Blokhuis, waarvoor we voor de iets langere termijn een passend plan gaan ontwikkelen, ook weer in goede afstemming met de zorgaanbieders. Het college vindt in ieder geval van belang wat u

ook schetst: wat heeft het de daklozen opgeleverd, de rust die ze ervaren, wat hebben we daarvan geleerd en wat betekent het voor de toekomst. Op dit moment zit 24-uursbegeleiding nog niet in de scope van de opvang, maar het is wel een manier van preventie in het kader van het verminderen van dak- en thuisloosheid waarin we zouden kunnen investeren en die we kunnen faciliteren. Dat betekent wel dat je dat moet afstemmen en dat er wellicht sprake zal zijn van maatwerk. Wellicht loop ik iets vooruit op de zaken, maar we zijn in overleg en ik heb uw aandachtspunt goed gehoord, terecht een punt.

01:01:50
Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jongman, dan gaan we naar een rondvraag van mevrouw De Wrede van de Partij voor de Dieren over het verdwijnen van een stukje bos bij Borgbrug en Driebond.

01:02:00
Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter, ondanks dat ik hier fysiek aanwezig ben heb ik wat technische problemen, dus ik moet het even uit mijn hoofd doen.

01:02:10
Mevrouw De Wrede: In 2018 heeft de raad ingestemd met het plan 'Eemskanaal stad aan het water' en daar staat een kaartje in waarin een zoekgebied wordt aangegeven voor een mountainbikeroute en een vogelkijkhut. Nu blijkt dat hiermee wellicht wordt bedoeld een prachtig stukje bos, dat je aan je rechterhand ziet als je vanaf de Borgbrug richting de Driebondsweg rijdt en dan richting de ring gaat. Dit is een voormalig slibdepot, daar mogen geen mensen komen en er heeft zich een heel mooi wild stukje natuur ontwikkeld waar niet alleen dieren, maar ook veel mensen waarde aan hechten, getuige wat wij van inwoners hebben gehoord. Onze vraag aan het college is: klopt het dat op deze plek een route voor mountainbikers gaat komen en dat dit bos gaat plaatsmaken voor mountainbikers en een park? Dank u wel.

01:03:30
Voorzitter: Voor beantwoording gaan we naar het college: wethouder Van der Schaaf.

01:03:34
De heer Van der Schaaf: Dank u wel voorzitter. Ik denk dat het goed is om bij mijn beantwoording onderscheid te maken in de tijdelijke ontwikkelingen en eventuele definitieve ontwikkelingen op het slibdepot. Op dit moment is er nog niets definitief, maar onderzoeken de gemeente, bureau Meerstad en een groep enthousiaste mountainbikers of er een tijdelijk mountainbike skillspark, zoals dat heet, mogelijk is aan het begin van dit gebied, geredeneerd vanaf de ringweg. Juridisch is dat mogelijk op die plek omdat het een agrarische bestemming heeft en recreatief medegebruik is mogelijk. Dat betekent niet dat het hele bos verdwijnt. In het onderzoek wordt gekeken of een mountainbike skillspark mogelijk is. Dat is nog niet definitief. Als we naar de langere termijn-ontwikkelingen kijken, dan maakt het hele slibdepot, de zone langs het kanaal, onderdeel uit van het hele gebied tussen Middelbert en het kanaal. Dat staat zowel in Masterplan Meerstad 2005 als in de ontwikkelstrategie van Meerstad 2011 en 2017 en ook in Next City en Stad aan het water is het aangewezen als een compleet woon-werkgebied, waarbij recreatie, groen, natuur een integraal onderdeel van uitmaakt. Dus dat is het raamwerk. Het moge duidelijk zijn dat de

sloop van het slibdepot vooral in beeld is met behoud van de huidige natuurfunctie. Mogelijk kan er een park komen en mogelijk ook andere functies. Het zal vooral een groene invulling houden, dat ligt voor de hand. Maar de daadwerkelijke besluitvorming daarover door u vindt plaats op het moment dat het plan Eemskanaalzone deelgebied 4 van Meerstad bij u langskomt. We hopen de inzage van die termijn nog voor de zomer te starten, en dat is de eerste fase die we uiteraard met de omwonenden bespreken en die ook bij u langskomt. De besluitvorming zal nog wel even duren, die zal, denk ik, ergens in de tweede helft van 2021 klaar zijn. Dus u bent betrokken bij de keuzes. Het klopt dat deze zone onderdeel is van die bredere ontwikkeling, maar het is wel de bedoeling - dat staat ook in Stad aan het water - dat dit gebied een groene invulling krijgt.

01:05:51
Voorzitter: U heeft nog een vervolgvraag, mevrouw De Wrede.

01:05:55
Mevrouw De Wrede: Een korte vraag. Kunt u voor de eerste termijn, de korte termijn, uitsluiten dat er voor het mountainbike skillspark bomen worden gekapt?

01:06:10
De heer Van der Schaaf: Dat kan ik op voorhand niet uitsluiten. Het hangt ervan af hoe de route loopt.

01:06:16
Voorzitter: Dank u wel, wethouder Van der Schaaf. Dan gaan wij naar de laatste rondvraag van deze commissievergadering, en dat is een rondvraag van de heer Koks, die gaat over de zuidelijke ringweg. De heer Koks, we hebben het vanochtend kort gehad over de beknoptheid van het vragen stellen en ik heb uw vragen gezien. Ik wens u succes met het beknopter maken van de vragen.

01:06:38
De heer Koks: Ik sluit aan bij de lengte van mijn voorganger. Voorzitter, de vernieuwing van de zuidelijke ringweg is in volle gang. Damwanden voor de verdiepte ligging zijn met veel lawaai en overlast voor de omwonenden geplaatst en het afgraven van de verhoogde ligging en het uitgraven van de verdiepte ligging is van start gegaan. Gigantische hoeveelheden grond worden verwijderd met even gigantisch grote grondvrachtwagens. Waar voorheen woningen stonden, is nu een groot keerterrein aangelegd, waar deze lawaaiige dieselmonsters draaien, dieselaggregaten stampen en graafmachines op wederom diesel aan het werk zijn. Dit terrein grenst over de volle lengte aan de tuinen van woningen, op een steenworp afstand van woonkamers en slaapkamers waar kinderen en volwassenen gebruik van maken. Tenminste twee jaar lang vinden deze dieselwerkzaamheden vijf dagen in de week van zeven uur 's ochtends tot zeven uur 's avonds plaats. Ter afscheiding is een vier meter hoog zeildoek geplaatst. Bewoners maken zich ernstig zorgen over de effecten op hun gezondheid door fijnstof en kooldioxide, bovenop het oorverdovende verkeerslawaai van ronkende motoren. Het projectbureau geeft als enige reactie dat alles aan de tijdelijk opgerekte normen voldoet. Dit is typisch een systeemantwoord. Dit college wil de belevingswereld van mensen als uitgangspunt nemen, mensen die zich bezorgd maken over hun gezondheidstoestand. Daarom wil de SP-fractie dat het college twee maatregelen, voorgesteld door de omwonenden, uitvoert, temeer daar een overlast periode van

tenminste twee jaar nauwelijks tijdelijk genoemd kan worden. In de eerste plaats willen we het plaatsen van metalen, de luchtverontreiniging en het verkeerslawaai in de gaten houden en we willen dat de resultaten daarvan met de bewoners gedeeld worden. En op de tweede plaats willen we dat de zeildoek afrastering door een muur van zandzakken vervangen wordt, om zo verkeerslawaai en verontreinigingsheffing tegen te gaan. Is het college bereid deze maatregelen te treffen? Dan heb ik nog een korte vervolgvraag, en dat is dat met de aanleg van de verdiepte ligging ingegrepen wordt in de waterhuishouding. Dat kan schade veroorzaken aan omliggende woningen, bijvoorbeeld aan de fundamenten daarvan. Gisteren ontving de raad een brief waarin een omwonende pleit voor onafhankelijke beoordeling bij schade. De SP begrijpt dit verzoek. De schadelijdende bewoner heeft een ander belang dan de aannemer. De machtspositie van de verzekeraar is fors groter dan die van een individuele bewoner. Ook zijn nachtmerries rond de afhandeling van de aardbevingsschade nog de praktijk van alledag. Wat vindt het college van het verzoek van deze bewoonster om een onafhankelijke schadebeoordeling?

01:09:31
Voorzitter: Dank u wel de heer Koks. Voor beantwoording van deze vragen gaan wij over naar het college, naar de heer Broeksma. Gaat uw gang.

01:09:41
De heer Broeksma: Voorzitter, met betrekking tot de eerste vraag wil ik helder maken dat er serieuze aandacht is voor de klachten. Die zijn bekend bij ARZ en ook bij de aannemer. Eigenlijk is de aannemer in gesprek met ARZ en zijn ze samen in gesprek met de omwonenden om te kijken naar de overlast. Er is inderdaad onvrede in de straat over de ingebruikname van het terrein als bouwterrein, over de werktijden, over de overlast. Er zijn al afspraken gemaakt en toezeggingen gedaan, en er is afgesproken met deze bewoners om over twee weken de effecten te beoordelen en we hechten eraan om dit proces voortgang te geven, dus om over twee weken te kijken wat de effecten zijn geweest. Het gaat bijvoorbeeld over geluidwerend doek, het gaat bijvoorbeeld over het naleven van de werktijden. Het gaat over het afschakelen van de aggregaat op het moment dat de vaste stroomvoorziening is geregeld. De bouwweg, de keerlus worden geasfalteerd om stofvorming en geluidsoverlast te verminderen. En zoals gezegd wordt over twee weken weer door de aannemer en ARZ gesproken met de omwonenden om te kijken of de maatregelen voldoende zijn, of ze effect hebben gehad en of er nog andere maatregelen moeten worden genomen. Wij willen graag dit traject met de omwonenden aflopen. Als het gaat over vraag twee, de vergelijking met de mijnbouw die gemaakt wordt: die gaat eigenlijk niet op, niet als het gaat over de aantallen en niet als het gaat over de kennis over schades, die is bij de mijnbouw minder duidelijk. In Nederland is alles duidelijk geregeld als het gaat over schade bij dit soort projecten, en we doen het met andere projecten in de gemeente niet anders. Het is misschien belangrijk om te benoemen dat de aannemer bij werkzaamheden aan de zuidelijke ringweg erop inzet om schade aan de omliggende gebouwen te voorkomen, zoals met de keuze voor onderwaterbeton op een deel van het trace. De kans op schade door het uitgraven van de bouwkuip is heel erg klein, maar kan niet helemaal uitgesloten worden en één van de maatregelen is het plaatsen van meetpunten op de gevels van de panden, zodat nauwkeurig in de gaten gehouden kan worden of gebouwen bewegen, verzakken als gevolg van de werkzaamheden. Ook zijn er afgelopen zomer

bouwkundige vooropnames geweest. Die zijn nog steeds van toepassing. Het betreft een soort nul-opname die in geval van schade kan worden betrokken. Bewoners kunnen in geval van eventuele schade altijd contact opnemen met de CHO, de schade wordt opgenomen. Ook gegevens uit de nul-opname worden hierbij betrokken en in overleg met de CHP en de verzekeraar wordt dat dan vervolgens afgewikkeld. Tot zover voorzitter.

01:12:31
Voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording heer Broeksma.

3 Plan van Aanpak Lageland Polder (bespreekpunten SP e.a.)

Dan gaan wij naar het volgende agenda-onderwerp: dat gaat over het plan van aanpak Lagelandpolder, daar zijn bespreekpunten voor aangeleverd door de SP en meerdere partijen. bij dit agenda-onderwerp zijn er insprekers digitaal, maar ik lees ook van twee insprekers iets voor. Ze zijn allemaal aan de agenda toegevoegd en de raadsleden hebben als het goed is, alles kunnen lezen of tot zich kunnen nemen. Ik begin met mevrouw Van der Veen, die spreekt in via de digitale weg, via de vergader app. Mevrouw Van der Veen, u hebt drie minuten. Gaat uw gang.

01:13:18
Mevrouw Van der Veen: Dank u wel, voorzitter. Dit had ik toch allang kunnen weten, wordt mij regelmatig verweten door ambtenaren van de gemeente. In de laatste correspondentie lezen wij dat de raad al in 2012 dit gebied voor ogen had als energielandschap. Hieruit mag ik opmaken dat het voor intimi, wat wij helaas niet zijn, al acht jaar een plan is. Ook lezen we dat er in 2013 al overleg was met enkele agrariërs in dit gebied. Maar het mag duidelijk zijn dat het niet om de bewoners gaat, want de oorspronkelijke agrariërs waren immers allen uitgekocht. De polder is pas vijf jaar later onderdeel van de gemeente Groningen geworden. Hoe hadden wij dit kunnen weten? Wij hoorden tot de gemeente Slochteren. Wat vindt u zelf van plannen uitwerken op land van een ander, een soort aankoop met voorkennis? Waarvan de bewoners zich normaliter niet op de hoogte kunnen stellen, omdat zij onder een ander regime vallen. Op de vraag: waarom een zonnepark in onze polder, kreeg ik als antwoord: omdat met wind op zee onvoldoende energie wordt geleverd. Toch is er nu al voldoende vergund zonder dit park om op een ruim voldoende RES bod te komen. Daarnaast hebben wij uit de eerste participatiesessie vernomen dat zon op dak in de gemeente Groningen ook dit park zou kunnen vervangen, maar dat dit kostbaarder was. Dit naar aanleiding van de vraag tussen de middag in de commissievergadering die geluidstechnisch niet uit de verf kwam bij de inspreekster. Het uitvoeren van dit Meerstad-noordpark is meer ambitie dan een noodzaak. Misschien is het wel nodig om ambitieus Groningen CO2-neutraal te maken, maar dat gaat tegen de regels van de zonneladder in en is dus niet in ons belang. Het is niet zinvol, omdat panelen op agrarische grond CO2-negatief uit kunnen pakken. Het is niet toekomstbestendig voor de Groningers en voor Nederland, in het kader van Nederland Klimaatbestendig over 100 jaar. En onze nieuwe gemeente wil in onze polder, ik citeer: zonne-energie, een hs/ms-station, een European hyperloopcentrum, landbouw, recreatie, natuur, landschappelijke inpassing, een gunstig effect op biodiversiteit

en dat alles moet ook nog meerwaarde hebben voor het gebied. Ik vraag me af of de gemeente wel van Groningen houdt. Verder lees ik dat draagvlak absoluut noodzakelijk is. Participatie wordt hiertoe ingezet, maar door de scheve verhoudingen die worden gehandhaafd, ervaar ik dit als bijzonder stressvol. Emotioneel kan ik deze vorm van participatie waarschijnlijk niet volhouden, al ga ik het wel proberen. Ik vraag u: hoe gaat u voor draagvlak zorgen?

01:15:54
Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Veen. Zijn er vanuit de commissie vragen? Dat is niet het geval. Dan ga ik naar de inspraakreactie van mevrouw Holtes. U neemt via de vergader app deel. Ook u heeft drie minuten. Gaat uw gang.

01:16:10
Mevrouw Holtes: Het geeft hoop om te lezen in uw reactie op ons plan van aanpak dat er een belangrijke rol is voorzien voor verbetering, biodiversiteit en behoud van landschappelijke waarden. Maar ik als omwonende leef tussen hoop en vrees. Zo meldt de gemeente dat er al zeker 15 jaar verschillende visies zijn over de bebouwing in de polder, wat suggereert dat bewoners niet mogen mekkeren over de huidige ambities. Maar het enige wat feitelijk tot nu toe is vastgesteld zijn visies zonder enige juridische grondslag. En de ambitie voor de heer Heijbroek, want u heeft al de prijsvraag gewonnen. Dat gaf een extra zure bijsmaak voor ons als omwonenden, en dat maakt u niet met mooie woorden zoet. U vermeld dat u als gemeente aan zet bent over de bestemming en hierover uiteindelijk beslist. Mag ik u er dan op wijzen dat er geen sprake zal zijn van herbestemming van de polder wanneer u de ontwikkelingen middels een uitgebreide omgevingsvergunning mogelijk maakt? In die situatie bent u in de eerste plaats een initiatiefnemer. Dat u hierbij tevens de rol van bevoegd gezag vervult, ontslaat u niet van de verplichting om het bevoegd gezag zorgvuldig en onafhankelijk uit te oefenen, al was het maar omdat uw afwegingen en besluiten als bevoegd gezag altijd getoetst kunnen worden bij het hoogste rechtsorgaan van dit land, de Raad van State. Dat alles geeft de suggestie dat de machtsverhoudingen in uw reactie op ons plak van aanpak, de duidelijkheid schept dat wij als omwonenden feitelijk niets te vertellen hebben. Dat biedt niet bepaald een goede basis van vertrouwen voor het inspraakproces. U geeft uw ambities voor een CO2-neutraal Groningen aan als aanleiding om in te zetten op zonneparken op land. Bij de berekening van een CO2-neutraal Groningen neemt u vast ook het verlies van CO2-opslag mee dat optreedt als gevolg van de aanleg van zonnepanelen op het land, toch? Want enkel bij voldoende ruimte, minimaal vijf meter tussen de zonnepanelen, is er sprake van nette opslag van CO2 met behoud van vegetatie en bodemleven. Verder draagt u het stimuleren van de lokale economie aan als belangrijke reden voor een vlotte besluitvorming, maar onduidelijk blijft wat die bijdrage aan de lokale economie concreet inhoudt. De beoogde tien mensen die bij [onhoorbaar] komen te werken kunnen met goed fatsoen niet worden beschouwd als een stevige impuls voor de lokale werkgelegenheid. Dan kunt u beter de versterkingsopgave uit het slop trekken. Als gekozen vertegenwoordiger draagt u een grote verantwoordelijkheid waar het gaat om het toetsen van nut en noodzaak van eerder opgestelde visies en het meenemen van het belang van de minderheid in de besluitvorming, ook als dat inhoudt dat uw besluit hiermee niet direct in lijn is met de eigen bestuurlijke ambities. Als mens blijf ik hopen op een invulling van het gebied die recht doet aan alle gebiedsopgaven, niet alleen de bestuurlijke en ambtelijke

ambitie ten aanzien van zonne-energie. Waarmee ik u nogmaals de vraag stel: is het fatsoenlijk bestuur om in een plangebied van 315 hectare 250 hectare zonnepanelen te realiseren? Hoe denkt u met dit enorme ruimtebeslag nog serieus rekening te kunnen houden met andere gebiedsopgaven, wensen van omwonenden en bestaande natuurwaarden? Laat staan een hyperloop. Uitgaande van een ecologisch en landschappelijk verantwoorde invulling van het energielandschap is dit geheel onrealistisch en een bestuurlijk sprookje. Het kan met minder zonnepanelen, het moet met minder zonnepanelen en minder energieverbruik. Enkel bij een ecologisch verantwoord ingericht energielandschap blijft er in de polder Lageland ruimte voor kenmerkende akkervogelsoorten zoals de patrijs, de kwartelkoning en de veldleeuwerik; ruimte voor landbouw en ruimte voor het Groningse landschap. Wat ik dan ook aan de gemeente, het college en de verantwoordelijke wethouder vraag is om niet 250 hectare zonnepanelen als uitgangspunt te nemen, maar een ecologisch en landschappelijk verantwoorde inrichting van het energielandschap met daarin ruimte voor meerdere klimaats- en gebiedsopgaven en wensen van omwonenden, waarbij de uitgangspunten en randvoorwaarden om tot deze invulling te komen, samen met omwonenden en gebiedspartijen aan de voorkant bepaald worden. Wij als omwonenden gaan de uitdaging aan. Durft u deze uitdaging ook aan te nemen, uitgaande van uw groene ambities als gemeente? Het lijkt me niet meer dan logisch dat ik een volmondig ja krijg op deze vraag.

01:20:23
Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Holtes.

01:20:25
Mevrouw Paulusma: Voorzitter, ik heb de laatste vraag niet gehoord en ik weet niet of dat voor meer mensen geldt, maar anders kunnen we ook geen antwoord geven.

01:20:36
Voorzitter: U mag hem nog een keer stellen.

01:20:39
Mevrouw Holtes: Mijn vraag is of de gemeente de uitdaging aan durft te gaan met ons als omwonenden om niet 250 hectare als uitgangspunt te nemen, maar een ecologisch en landschappelijk verantwoord ingericht energielandschap en om daar aan de voorkant de goede voorwaarden en uitgangspunten voor te formuleren samen met alle gebiedspartijen: omwonenden, gemeente, waterschap, etcetera.

01:21:02
Voorzitter: Dank u wel. Dan lees ik nu een inspraakreactie voor van mevrouw Kuipers. Zij spreekt in namens de energiecoöperatie Collectief duurzaam Laagland. "Geachte gemeenteraad. Duurzame energie, CO2-neutraal, fossiel vrije steden en dorpen: energietransitie zou een zaak van alle Nederlanders moeten zijn, maar burgers staan buitenspel en worden voor voldongen feiten gesteld. De overheid bepaalt alles, maakt beleid en plannen: hoeveel zon hier, hoeveel wind daar. Zo ook de gemeente Groningen: berekeningen zijn gemaakt, notities opgesteld, wat is nodig voor eigen neutraliteit, welke bijdrage leveren we aan de rest van Groningen? Opeens is eigen neutraliteit niet meer genoeg. Een veel hogere bieding wordt overwogen, gekozen wordt voor de makkelijkste en goedkoopste oplossing. Hele buitengebieden moet eraan geloven. Polders vol zonnepanelen

en hoge windturbines. Het unieke Groninger vergezicht wordt opgeofferd omdat Groningen het nieuwe groene stopcontact van Nederland wil worden. En oh ja, we moeten onze plannen ook nog even communiceren met de burgers. Dat gebeurt in de vorm van een mededeling. Dit is beslist, dit gaan we doen. We gaan zelfs veel meer doen dan nodig voor eigen neutraliteit, grootschalig en in jullie achtertuin. En weet je wat, we vinden het draagvlak belangrijk, we willen dat jullie meepraten en dus geven we jullie kleurpotloden om onze energietekeningen in te kleuren met jullie lievelingskleur. Dat is niet aansprekend, dat is dwang en daarmee creëer geen draagvlak. Geen enkele burger heeft op deze manier vertrouwen in de overheid of voelt zich betrokken. Er is geen draagvlak voor 'onnodig, grootschalig' en niemand wil meedenken als alles al in plannen is gevat. Energietransitie kan wel een zaak van alle Nederlanders worden. Er zijn genoeg burgers met een groen hart, ook in onze provincie, ook in Lageland. Kijk maar eens naar de steeds verder groeiende coöperatieve energiebeweging in de provincie Groningen. Meer dan 90 coöperaties zijn er inmiddels, vele dorpen en stadswijken zijn goed op weg om energieneutraal of fossielvrij te worden. Vele energieprojecten zijn al gerealiseerd. Andere liggen op de tekentafel. Voor deze kleinschalige projecten is draagvlak, de coöperaties zijn van en voor de plaatselijke bevolking. De winst bestaat uit onderlinge samenhang en saamhorigheid in dorpen en stadswijken, samengaan voor een fossiel vrije leefomgeving, gedragen energieprojecten met een schaalgrootte die past bij de omgeving en, ook belangrijk, de energiewinst belandt voor een belangrijk deel in de eigen portemonnee van de bewoners. Ook Lageland heeft een energiecoöperatie, collectief duurzaam Lageland. De lage landen zijn op weg naar een duurzaam en fossielvrij dorp. We hebben heel veel vrij beschikbare grote zonnedaken en percelen voor kleinschalige energieprojecten, waarin bijvoorbeeld ook ruimte is voor kleine rendabele windmolens van 20 tot 25 meter. Dus, gemeente, steun de coöperaties, ga voor echt draagvlak, ga voor samen. Doe wat je belooft in jullie beleidsnotitie Groningen geeft energie. Daarin staat: wij maken samen plannen, we houden het landelijke gebied groen en open. We versterken het groen. Durf opnieuw en samen met ons Laaglanders naar jullie plannen en opgaves te kijken."

01:24:22

Voorzitter: Dat is dus de bijdrage namens de energiecoöperatie collectief duurzaam Lageland. De tekst kunt u allemaal nalezen. Van mevrouw Van Weerden ga ik ook wat voorlezen, maar niet het hele deel, alleen de zevende vraag, dat is met haar afgesproken.

01:24:41

Voorzitter: "Graag wil ik u een aantal vragen voorleggen. Ik hoop dat deze meegewogen zullen worden bij de besluitvorming. Één. Wij zijn zeker niet tegen het zoeken naar alternatieve energiebronnen. Ook wij hebben zonnepanelen op ons dak liggen, maar ik lees steeds vaker dat het plaatsen van zonnepanelen niet ten koste van het landschap en van landbouwgrond mag gaan. Waarom dan 250 hectare zonnepanelen op landbouwgrond leggen, terwijl er nog heel veel zonnepaneel loze daken in de gemeente zijn. Twee. Tijdens ons participatieoverleg in april werd gezegd dat zonnepanelen op daken duurder zou zijn dan op het land en dat de gemeente hier vrijwel dagelijks over in gesprek is met TenneT. Hoe groot is de macht en invloed van energiebedrijven bij de besluitvorming van gemeenten? Drie. Kortgeleden las ik dat de provincie Groningen subsidie beschikbaar stelt om op deze manier de aanleg van zonnepanelen op daken van bedrijfspanden te stimuleren.

Hoe verhoudt zich dat met de plannen van de gemeente Groningen? Vier. De provincie Groningen stelt samen met de gemeenten een ambitieus regionaal energiestrategiebod op. De burgemeester van Midden-Groningen heeft hierover het volgende gezegd: wij vragen wel veel van onze inwoners, inwoners die al zoveel voor de kiezen hebben gehad. De provincie Groningen levert wel een heel grote prijs voor de energietransitie. Hoe denkt onze burgemeester hierover? Vijf. Hebben jullie erover nagedacht om het nog steeds voor een groot deel leegstaand industrieterrein Westpoort te voorzien van zonnepanelen in plaats van de polder Lageland vol te leggen? Zes. Hebben jullie erover nagedacht om het elf en een halve hectare groot slibdepot aan het Eemskanaal vol te leggen met zonnepanelen? Het probleem rond die enorme bossen berenklauw is dan ook direct opgelost. Bovendien maken vele kleintjes één grote. Dit zal ongetwijfeld duurder zijn, maar ik vertrouw erop dat het behoud van ons leefklimaat in onze voeding hoger zal scoren dan financieel gewin. Zeven. Gaan we voor energie of voor voeding? Toen ik dit opperde tijdens onze digitale participatiebijeenkomst vroeg de communicatiemanager of we dan weer het risico op een overstroming zouden moeten lopen. Om juist dit te voorkomen wilden de plannenmakers in Meerstad destijds toch een meer van 600 hectare aanleggen? Waar is dat idealisme gebleven? We wonen aan het Eemskanaal en we herinneren ons de dreigende dijkdoorbraak van januari 2012. Natuurlijk is dat niet wat we willen. Stel dat dat toch zou gebeuren, dan wordt polder Lageland van de kaart geveegd en zijn, als de gemeente haar plannen doorzet, ook 250 hectare zonnepanelen waardeloos geworden. Tot slot wil ik u graag het volgende meegeven: in een periode van corona hebben velen zich weer gerealiseerd hoe afhankelijk wij zijn van het buitenland en hoe kwetsbaar we daarmee geworden zijn. We moeten ons dan ook de vraag stellen of groene energie ten koste van onze voedselproductie moet gaan. Tijdens de toost op zijn verjaardag sprak Koning Willem-Alexander een dankwoord uit aan iedereen die Nederland draaiende houdt. Hij noemde daarbij onder andere de boeren die elke dag ons voedsel produceren. Hij realiseert zich in ieder geval wel hoe belangrijk onze voedselproductie is."

01:27:47

Voorzitter: Dat was de inspraak. Dan ga ik kijken naar de commissie. De heer Dijk van de SP, gaat uw gang.

01:27:54

De heer Dijk: Dank u voorzitter en ook dank aan alle insprekers, ook degenen waarvan de inzendingen zijn voorgelezen door de heer Benjamins. Toen ik als kleine jongen in Noord-Groningen opgroeide, was ik waarschijnlijk één van de groenste personen van deze aardkloot, want ik liep constant rond onder de blubber omdat ik in het land aan het spelen was, in bomen aan het klimmen was en groene vegen overal op mijn kleding had. Maar wat ik ook heb gezien toen ik als kleine jongen in Noord-Groningen opgroeide, waren de windmolens die verrezen bij de Eemshaven. En even later kwam daar voor het gemak nog eventjes een kolencentrale bij. Één van de meest vervuilende kolencentrales van Europa, heb ik begrepen, en niet alleen in lichtvervuiling, ook luchtvervuiling. En het doet mij pijn om te zien dat wij de afgelopen jaren wij grote problemen hebben gehad met de gaswinning en de aardbevingen die als gevolg daarvan kwamen. Het doet me dan ook pijn om te zien hoe wordt omgegaan met de bewoners van de Lagelandpolder en dan kan de wethouder zijn hoofd schudden? Dat doet mij wel pijn. Ik ben met ze in contact geweest afgelopen tijd. Hun

liefde voor het gebied, voor het Groninger landschap, is zeer groot en de manier waarop met hen wordt omgegaan op dit moment doet geen recht aan de grote impact die de plannen van de gemeente Groningen hebben op hun leefomgeving. Dat is hetgene wat mij wel degelijk zeer doet. Voorzitter, deze mensen namen contact met mij op nadat de plannen voor de hyperloop bekend waren gemaakt, dat ridicule plan van een paar mensen die zo nodig in de achtertuin op het platteland van Groningen, in de achtertuin van heel veel mensen, iets willen gaan testen waarvan het nut of de noodzaak totaal zoek is. Dan is het ook nog de bedoeling dat er 250 aan hectare zonnepanelen wordt neergelegd. Na Meerstad kwam het zonnepark en toen nog even de hyperloop en oh ja, er is ook nog een NAM-locatie. Die ligt ook in dat gebied en mensen hebben daar nog ontzettend veel schade aan hun woning. Maar deze bewoners, voorzitter, zijn geen klimaatontkenners. Deze bewoners zijn niet cynisch. Deze bewoners zijn niet eens boos. Deze bewoners zijn niet gefrustreerd. Deze bewoners komen met alternatieven en zien donders goed dat er iets moet gebeuren aan de vergroening en de verschoning van onze energievoorzieningen, en dat er iets kan gebeuren in het gebied als het gaat om recreatie, om natuur en, zoals ik al zei, de energieopwekking. Maar zij zien ook dat er in Groningen heel erg veel daken zijn waar nog geen zonnepanelen op liggen. En dan is het wel ontzettend gemakkelijk om als zelfverklaard groenste college ooit te zeggen: we gaan een polder volknallen met zonnepanelen en we gaan niet die meters maken op de daken bij mensen die nu hun huur niet kunnen betalen die daarom vragen, maar waar zogenaamd geen geld voor zou zijn. U neemt die moeite onvoldoende. Sterker nog, u voert nog steeds - en daar heb ik de vorige keer met de heer Broeksma een pittig debat over gehad - nog steeds niet de motie van de SP uit die vroeg om gemeentelijke zonnepanelen op daken. Maar u bent wel zo dapper om een hoog bod te doen voor een [onhoorbaar] en ervoor te zorgen dat de Laaglandpolder volgeknald wordt met zonnepanelen. Voorzitter, dan de inspraak en de zeggenschap. Dat is waar het wringt en waar het pijn doet. Want deze mensen, zei ik al, zijn niet cynisch: deze mensen hebben alternatieven en weten donders goed dat de energievoorziening moet vergroenen en verduurzaamd moeten worden. Maar wat zij vragen is dat dit participatieproces, deze manier van zogenaamde inspraak en zogenaamde zeggenschap via de digitale manier niet werkt en dat die uitgesteld moet worden en dat daarmee ook de plannen moeten worden uitgesteld. En dat legt eigenlijk de volgende vraag neer bij dit college: staat dit college en staat er voor dit college vast dat er een hyperloop moet komen en staat er voor dit college vast dat er 250 hectare aan zonnepanelen moeten komen in de Lagelandpolder? Zo ja, dan heeft dat hele participatieproces totaal geen nut en heeft het er in ieder geval alle schijn van dat dit college vooral zijn eigen zin en zijn eigen ambities wil doordrukken. Of kiest het college niet voor de gemakkelijke meters, niet voor de gemakkelijke weg, maar voor draagvlak onder bewoners door open te staan voor kleinschalige energievoorzieningen in de Lagelandpolder, met allerlei andere functies die het gebied ook kan vervullen, maar ook met een groot deel van behoud van natuur en zelfs, voor de toekomst, nog mogelijk gebruik van de grond. Want als daar de komende tien jaar alleen maar zonnepanelen worden geplaatst - u heeft net een bioloog en een dierenarts horen spreken - dan is er van die grond helemaal niets meer over. En dan moet je jaren wachten voordat je daar nog iets mee kunt.

01:32:38

Voorzitter: Meneer Dijk, u heeft een interruptie van de heer Van Kesteren.

01:32:42
De heer Van Kesteren: Voorzitter, de SP roept maar dat ze niet cynisch willen zijn. Als de bewoners in het geweer komen, dan wijzen ze de hele klimaatobsessie af. Zodra over de plannen voor wind- en zonneparken moet worden gestemd heb je overal te maken met onvrede van omwonenden. En dan is het opeens niet meer cynisch. Ik vind het een beetje gokken op twee paarden. U moet heel duidelijk nu uitspreken dat de klimaatobsessie van de gemeente Groningen geen recht doet aan de inwoners van de gemeente Groningen. Dan bent u geloofwaardig, maar nu niet.

01:33:31
Voorzitter: De heer Dijk.

01:33:33
De heer Dijk: Voorzitter, ik hoef voor een PVV-er totaal niet geloofwaardig te zijn, laat dat voorop staan, en ten tweede zal ik nooit laten gebeuren dat en deze bewoners voor uw karretje wordt gespannen. Dat zal ik koste wat kost voorkomen, want deze bewoners zien namelijk in tegenstelling tot u donders goed dat er iets moet gebeuren aan energievoorziening. Zij zien het alleen niet zitten om 250 hectare aan zonnepanelen in hun achtertuin te zien, en zij zien wel heil in kleinschalige, duurzame oplossingen. Dat, meneer Van Kesteren, dat is de toekomst, niet de uwe, wel die van de SP.

01:34:06
Voorzitter: De heer Van Kesteren.

01:34:08
De heer Van Kesteren: Ik wil toch even zeggen dat mij door de SP altijd woorden in de mond gelegd worden die gewoon niet waar zijn. Wij, de PVV, zijn wel degelijk voor duurzaamheid, alleen hebben wij daar andere oplossingen voor dan de SP voorstelt en het draagvlak daarvoor wordt ook steeds groter in de provincie. Neem van mij aan: als we tien jaar verder zijn - dan bent u nog een jonge kerel, dan loop ik waarschijnlijk achter een rollator, maar dan blijkt het gelijk van de PVV wel degelijk. En dan roept u het hardst dat we daarop in moeten zetten.

01:34:43
Voorzitter: Uw boodschap is duidelijk. De heer Dijk.

01:34:46
De heer Dijk: Voorzitter, een korte reactie, want de heer Van Kesteren van de PVV heeft op één punt gelijk. Als dit de manier is waarop de energietransitie vormgegeven wordt, dan vrees ik inderdaad dat mensen lekker worden gemaakt voor het gedachtegoed van de PVV. En dat moeten we koste wat kost voorkomen.

01:35:08
Voorzitter: Dank u wel. Wie voor de woordvoering in de commissie... De heer Stayen, van de Stadspartij. Gaat uw gang.

01:35:14
De heer Stayen: Dank u voorzitter en dank aan alle insprekers. Een hyperloop testbaan plus een groot zonnepark. Dat is wel erg veel op één locatie. De impact op de woonomgeving is heel groot op een toch vrij kleine polder, waar ook andere activiteiten zijn en een hele hoop mensen wonen. Het participatietraject is op dit moment wel erg eenzijdig. Lang niet alle

bewoners worden bereikt en nog minder bewoners kunnen reageren. Voorzitter, de coronacrisis moet natuurlijk niet gebruikt worden om burgerparticipatie te omzeilen. De Stadspartij begrijpt de komst van de testbaan in onze gemeente wel, maar voor de werkgelegenheid stelt het niet zoveel voor. Ook zullen we de zon als energiebron meer moeten gaan gebruiken. Dat hebben we net ook al gezien. Maar wij staan in deze achter de kritiek van de bewoners en vinden dat er gezocht moet worden naar een veel betere spreiding over het hele gemeentelijke grondgebied. Het gaat toch veel te ver om 80 procent van deze polder vol te leggen met zonnepanelen. Het is ook het woon- en leefgebied van mensen, er is agrarische activiteit en bovendien is het een groen gebied. Dat heeft de stad ook heel hard nodig. dat komen we straks bij het onderwerp klimaat weer tegen. Voorzitter, projecten die een dergelijke impact hebben op de leefomgeving moeten niet eventjes digitaal worden doorgedrukt. Stel de uitwerking in de besluitvorming van dit soort dingen uit tot het weer mogelijk is om een inspraaktraject te houden met fysieke bijeenkomsten. Beide plannen zijn niet zo vreselijk urgent dat het niet kan wachten tot de situatie iets normaler is geworden en fysieke bijeenkomsten weer op de één of andere manier mogelijk zijn. Intussen kan er samen met de kerngroep polderplannen worden begonnen met de voorbereiding van een samenwerking met de bewoners in de polder. Dat werkt vermoedelijk een stuk beter dan de brief die het college aan hen gestuurd heeft die eigenlijk zei: omwonenden kunnen wel meepraten, maar het is al beslist. Wat stelt inspraak nog voor als je alleen maar ja mag zeggen tegen een kant-en-klaar plan? Dank u.

01:37:19

Voorzitter: Dank u de heer Stayen, dan gaan we naar 100% Groningen, de heer Mellies.

01:37:22

De heer Mellies: Dank u wel, voorzitter. Eerder vandaag spraken wij over de conceptversie van onze regionale energiestrategie. Daarin wordt veel gesproken over inpassing van zonneparken met een schaal die niet de omgeving overstemt. Dat staat echter totaal haaks op een eventueel project dat hier door de inwoners van de Lagelandpolder wordt geschetst en dat beeld wordt door het college niet helemaal weggenomen met een schriftelijke reactie. We zijn geschrokken van het beeld en hoewel we eigenlijk al hadden gerekend op een formele beslissing met een uitgekiend plan, lijkt het ons goed om vroegtijdig een discussie te houden, als is het maar om het verwachtingspatroon te kunnen stellen. Het lijkt ons daarom goed om het volgende scherp te krijgen en we hopen dan ook op een reactie van de wethouder. Vraag een. In hoeverre zijn er afspraken met netbeheerders, exploitanten of andere betrokkenen die zouden vereisen dat we vasthouden aan een plan voor een grootschalig zonnepark? Een voorbeeld: heeft TenneT of Enexis al investeringen gedaan die een grootschalige zonneparken als uitgangspunt hebben? Vraag twee. Is er zicht op of de beoogde grond, al dan niet deels, eigenlijk wel past binnen de voorwaarden van het landtype en de schaal die we in het kader van de regionale energiestrategie besproken hebben? Zouden we met de kennis van nu nog kiezen voor een dergelijk zonnepark? Andere vraag: vindt de wethouder ook dat grootschalige zonneparken en windmolens een behoorlijke impact hebben op de leefomgeving en dat deze per individueel project uitgebreid met de raad moeten worden belopen, dit in tegenstelling tot de omgevingsvisie? Als laatste: we hebben inderdaad in een verkenning ingestemd met het zoeken van zo'n 280 tot 450 megawatt in het deelgebied Meerstad. Het kwartje lijkt nu te vallen dat dat

evengoed 280 tot 450 hectare zon genoemd kan worden. Is het nu nog mogelijk dan wel wenselijk om alsnog te vragen om deze ambitie bij te stellen? Afsluitend, dat niemand een zonnepark of windmolenpark in de achtertuin wil hebben is logisch. Wij begrijpen dat het soms heel moeilijk passen is en dat volledige instemming van omwonenden niet altijd haalbaar is, maar we hopen dat dat doemscenario niet hoeft te gebeuren. Dank u wel.

01:39:23
Voorzitter: Dank u. Dan gaan we naar mevrouw De Wrede van de Partij voor de Dieren.

01:39:28
Mevrouw De Wrede: Ja, dank u wel, voorzitter. De polder is 315 hectare en hier moet 250 hectare aan zonnepanelen komen, dat is wel erg veel. De Partij voor de Dieren is voorstander van de energietransitie, maar dit is veel. Met eigen ogen heb ik kunnen aanschouwen dat deze polder ook bewoond wordt door bijvoorbeeld reeën. Blijft daar ruimte voor? Kunnen deze 250 hectare echt niet beter verdeeld worden in de gemeente? Dit creëert in ieder geval geen draagvlak. Dan de hyperloop of liever gezegd het testcentrum. Deze zou een rol kunnen spelen op weg naar een duurzaam OV. Ja, het OV heeft de wind niet mee in deze coronacrisis, maar iedereen die de media, sociale media of gewone media, volgt, ziet dat de huidige crisis ook lijkt te leiden tot reflectie: moeten we terug naar normaal en hoe normaal was dat normaal? De Partij voor de Dieren vond het oude normaal in ieder geval niet normaal. We waren hard op weg om de wereld te ontdoen van alle groen en dieren en de gaten te vullen met My Little Pony's. Paul Kingsnorth is een voormalig milieuactivisten en schrijver. Hij noemt de golf van windmolens en zonnepanelen een vervolg op de industriële revolutie, geen alternatief, geen verbetering; zonnepanelen als onderdeel van de westerse religie, het vooruitgangsgeloof. Deze hyperloop zien wij dan ook als onderdeel van het vooruitgangsgeloof. Na de hyperloop komt er weer wat anders. Technotopia. Totdat we echt een oplossing hebben gevonden voor de verschillende crises waar we op dit moment mee te kampen hebben, moet de trein maar snel genoeg zijn. Wat ons betreft komt hier geen testcentrum voor een hyperloop.

01:41:21
Voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Wrede. Wie van de commissie is dan... Het CDA, de heer Ubbens.

01:41:27
De heer Ubbens: Bedankt voorzitter, bedankt insprekers. Voor ons was vooral aanleiding om hierover te spreken: de manier waarop hier inspraak wordt georganiseerd, ook in relatie tot de RES. We stellen vast - al eerder hebben wij dat op gemeentelijk niveau vastgesteld - dat wij ongeveer 500 hectare zonneparken nodig hebben. Natuurlijk ben ik het eens met met mensen die zeggen dat we ook in zon op daken moeten investeren, dat zal ook nodig zijn. Desondanks stellen wij vast dat we om aan de energietransitie te voldoen, ongeveer 500 hectare zonnepark nodig hebben. Dat kan kan iets minder zijn, het kan iets meer worden, maar dat is de ambitie. Maar die ambitie moet er natuurlijk niet toe leiden dat dit mensen opgedrongen wordt en dat de participatie van omwonenden alleen voor de schijn is, omdat wij onze RES-ambities zo nodig moeten halen. Er moet een goed proces zijn. En daarom is het goed om het daar nog eens over te hebben. Gaat dat hier goed? Is dit een voorbeeld van hoe wij dat willen? Ik denk in een aantal dingen waarschijnlijk niet. In ieder geval moet duidelijk zijn dat wij in de raad nog niet hebben besloten of dat zonnepark er nu wel of niet

moet komen op deze plek, en ook bewoners moeten dat natuurlijk weten. Er is nog voldoende mogelijkheid om hiertegen in verweer te komen en om plannen aan te passen. Bewoners moeten daarin wel serieus genomen worden en en er moet absoluut geen sprake zijn van een verdeel-en-heersstrategie. In ieder geval moeten bewoners niet het idee hebben dat ze tegen elkaar worden uitgespeeld, of dat bepaalde bewoners geïnformeerd worden en anderen niet. Het gaat hier om een groot gebied, maar niet om een heel grote bevolking. Het moet toch mogelijk zijn om iedereen in dit gebied goed te informeren en betrokken te houden. Wij denken echter wel dat het nodig is om fysieke bijeenkomsten te organiseren. Mensen moeten elkaar in de ogen kunnen kijken, er moet vertrouwen zijn. Ook moet er de mogelijkheid zijn - een aantal bewoners gaf dat al aan - om nog eens breed te kijken: wat is hier precies mogelijk. Het uitgangspunt van de gemeente om 250 hectare te realiseren hoeft niet per se voorop te staan. Ook dat staat ter discussie. Het kan ook best minder zijn. Desondanks hebben we wel, daar moeten we ook eerlijk over zijn, een ambitie vastgelegd om in 2035 energieneutraal te zijn en daar is een investering in zonne-energie voor nodig. En dat zal gedeeltelijk weer hier kunnen. Hoeveel dat precies moet zijn, dat moet je dan met bewoners gaan bespreken. Wat is hier mogelijk en wat misschien ook niet; een open participatieproces en niet een van tevoren vastgelegd aantal hectares.

01:43:56

Voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de heer Van Kesteren van de PVV.

01:44:01

De heer Van Kesteren: Ik had eigenlijk nog een interruptie. Maar laten we dan wel even, voorzitter. Voorzitter, ik bedank de insprekers. De kerngroep polderplannen heeft gelijk. Zonnepanelen op goede landbouwgrond in woongebied is rampzalig voor het woon- en leefklimaat en voor de biodiversiteit. Het landschap wordt volgezet met nauwelijks afbreekbaar en recyclebaar chemisch afval, zowel grootschalig als kleinschalig. Het wordt gepresenteerd als groen beleid, maar in werkelijkheid is het door de overheid gesubsidieerde milieuverontreiniging, zogenaamd duurzaamheidsbeleid dat leidt tot ernstige milieuverontreiniging, gezondheidsklachten, armoede en financiële problemen, zowel bij de inwoners als bij de gemeente. De gedupeerde bewoners van Lageland worden niet serieus genomen en toch dendert het gemeentebestuur door omdat het star vast blijft houden aan een klimaat- en duurzaamheidsobsessie die verre van realistisch is. Zeker na de coronacrisis, voorzitter, is voor de PVV-fractie meer realistisch beleid prioriteit nummer één, en dan met name sociaal-maatschappelijke en sociaaleconomische prioriteiten die veel meer recht doen aan inwoners en zeker ook aan deze gemeente. De plannen voor de hyperloop en met betrekking tot de rest hebben niet geleid tot enig democratisch debat. De rest is wat ons betreft aan heroverweging en een bijstelling van ambities toe. Het ontbreken van draagvlak onder inwoners en het feit dat de raad niet fysiek heeft gedebatteerd en bewoners hun mening niet of nauwelijks over hebben...

01:45:41

Voorzitter: Meneer Van Kesteren, u heeft een interruptie van de heer Dijk.

01:45:47

De heer Dijk: Voorzitter, het bevreemdt mij, want de heer Van Kesteren begint zijn betoog met:de bewoners hebben gelijk. Aan de andere kant was het zijn fractie die heel enthousiast vast over de mogelijke komst van de hyperloop, en zeggen de bewoners van de polder

Lageland niet dat ze helemaal geen zonnepanelen in de Lagelandpolder willen, maar zonnepanelen op een kleinschalig niveau. Dus geeft de heer Van Kesteren nou de bewoners helemaal gelijk, terwijl zij het totaal met hem oneens zijn?

01:46:17
Voorzitter: De heer Van Kesteren.

01:46:19
De heer Van Kesteren: Nee, voorzitter, wij zijn wel voor de innovatieve zaak waar de gemeente Groningen voordeel mee kan doen, alleen niet in bewoond gebied. Wij hebben ons altijd uitgesproken tegen het volzetten van de gemeente met windmolens, zonnepanelen en biomassa. Daar zijn wij al vanaf 2013 meen ik of 2010 in de provincie al mordicus tegen, als enige. Gelukkig zijn er steeds meer partijen die er ook tegen zijn. Wij zijn sowieso tegen experimenten in woongebieden, omdat wij vinden dat het woon- en leefklimaat in wijken en basisvoorzieningen het belangrijkste is waar de gemeenten zich sterk voor zou moeten maken. Dus als u zegt dat wij voor een hyperloop in Meerstad zijn, dat is absoluut niet aan de orde. Dat is weer iets in de mond leggen van de PVV wat niet waar is, maar dat heb ik al vaker gezegd, en dat zal ik in de toekomst nog heel vaak moeten zeggen. Voorzitter, ik ga verder. De inwoners hebben niet of nauwelijks hun mening kunnen ventileren. Dat zijn voor ons heel belangrijke argumenten in het democratische proces, dat alsnog aan bod zal moeten komen. Na de coronacrisis is nu een andere werkelijkheid ontstaan waar we rekening mee moeten houden. Steeds meer inwoners worden bevestigd in hun mening dat de klimaatambities van de gemeente Groningen absoluut niet realistisch zijn. Het huidige klimaat- en duurzaamheidsbeleid kan op steeds minder draagvlak rekenen van de inwoners. Gaat het college daar nog iets mee doen, bijvoorbeeld bijstelling van dat beleid vanwege die nieuwe werkelijkheid of vanwege het ontbreken van draagvlak? Daar zou ik graag een reactie op willen hebben van de gemeente, van het college, of ze daar mee bezig zijn.

01:48:15
Voorzitter: Eerst nog een reactie van de heer Dijk.

01:48:16
De heer Dijk: Voorzitter, ik kom even terug op de hyperloop, want ik zat hier toch echt toen mevrouw Blauw namens de PVV-fractie zei dat de PVV dolenthousiast was dat de hyperloop naar Groningen kwam in Meerstad. Dus ik zou de heer Van Kesteren willen adviseren om één van zijn politieke taken, bijvoorbeeld in de Eerste Kamer of in de Provinciale Staten, op te zeggen en eens goed op te gaan letten wat zijn fractie hier in de gemeenteraad van Groningen zegt over Gronings grondgebied. U bent nu alles aan het verdraaien wat er te verdraaien valt. Uw fractie was laaiend enthousiast over de komst van de hyperloop.

01:48:48
Voorzitter: De heer Van Kesteren.

01:48:50
De heer Van Kesteren: Voorzitter, ik begrijp het enthousiasme van de SP om in te hakken op de PVV. Wij zijn voor de komst van de komst van de hyperloop. Alles wat geld oplevert voor de gemeente Groningen daar zijn wij voor. Maar zeker niet in woonwijken, dat is een misvatting. Wij vinden wel dat experimenten en projecten die hier komen van meerwaarde

moeten zijn voor de gemeente Groningen, dat ze geld opleveren. Is dat niet het geval, dan zijn wij bereid om ons standpunt bij te stellen. Dat heb ik in de marxistische opstelling van de SP nog nooit gehoord, dat ze daar op een standpunt terugkomen en iets wijzigen.

01:49:35
Voorzitter: Meneer Van Kesteren, wilt u uw betoog afronden?

01:49:39
De heer Van Kesteren: Verder heb ik eigenlijk niets.

01:49:42
Voorzitter: Dat was uw woordvoering? Dank.

01:49:44
De heer Van Kesteren: Dat was mijn woordvoering en het antwoord op de vraag van de SP.

01:49:48
Voorzitter: Ik ga naar de ChristenUnie, de heer Rebergen.

01:49:53
De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. Ik constateer dat de inspraakreacties van vanmiddag bij de RES en nu wat door elkaar lopen, en dat geldt ook voor de discussie. Ik beperk me toch tot het Plan van aanpak Lagelandpolder. Wat mij betreft laat dat plan zien dat de inwoners zeer betrokken zijn. SP zei dat ook al en ook dat zij een goede gesprekspartner zijn, en dat wordt zeer gewaardeerd. Als we kijken naar de inhoudelijke punten, dan moeten we beginnen met de plaats binnen het proces waar we nu staan. Wat ons betreft is het goed geschetst in de reactie van het college. Helaas hebben we door de inspraak van mevrouw Van der Veen moeten constateren dat de inwoners daar niet in mee zijn genomen. Wat betreft de andere punten: voor wat betreft de procedure zijn we het er uiteraard mee eens dat de procedures moeten worden gevolgd zoals ze horen te zijn, inclusief alle mogelijkheden van inspraak, en dat geldt zowel voor het zonnepark als voor de hyperloop. Mijn vraag aan het college: kan een milieueffectrapportage, zoals is voorgesteld door het Lageland in de procedure worden meegenomen? Nou, voor wat betreft de inrichting: we gaan een gebiedsvisie opstellen voor het gebied en daarin is landschappelijke inpassing, biodiversiteit en andere waarden van het gebied in combinatie met wensen vanuit de omgeving belangrijk. We vertrouwen erop dat suggesties voor natuur- en mensvriendelijke technische, innovatieve oplossingen alsook het open en toegankelijke karakter van de polder worden meegenomen. Wat het participatieproces betreft kan het wat ons betreft niet anders dan dat omwonenden kunnen meepraten en een actieve bijdrage kunnen leveren en dat het dus niet blijft bij informeren, zoals de inspraakreactie van de energiecoöperatie aangaf. We kunnen ons ook de vraag voorstellen of het participatieproces uitgesteld kan worden. Ik denk dat dat een goede vraag is aan de wethouder. Wat ons betreft is het wat waard om zoveel mogelijk inwoners op een goeie manier te betrekken en het dus uit te stellen. Als laatste willen we vragen aan het college om in te gaan op de financiële en economische vragen die in het plan van aanpak worden gesteld: wat betekent het voor de winstbijdrage aan de omgeving en voor de economische aspecten, bijvoorbeeld werkgelegenheid? Tot zover, voorzitter.

01:52:35
Voorzitter: Dank u wel heer Rebergen. Mevrouw Paulusma steekt de hand op. Gaat uw gang.

01:52:42
Mevrouw Paulusma: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de fracties die vragen hebben ingediend bij dit conformstuk en dank aan de insprekers, zowel voorgelezen als digitaal. Dat lijkt me best spannend voor de allereerste keer. Ook dank voor de vragen die via de voorzitter gesteld zijn. Ik ga ervan uit dat, ondanks dat ze aan ons gericht zijn, het college hier antwoord op geeft, want zo snel kon ik niet meeschrijven. Ik wil mij in de woordvoering beperken tot de vragen die gesteld zijn door de verschillende fracties. Voor D66 heeft altijd vooropgestaan dat goede participatie essentieel is in alles wat we doen. Volgens mij heeft mijn collega dat vanmiddag in de commissie ook nogmaals benadrukt, maar wij kunnen ons heel goed voorstellen dat door de situatie waar we in zitten, die participatie er anders uitziet dan wenselijk, omdat er een digitale component in zit. Ik kan me dan ook aansluiten bij de woorden van de heer Ubbens van het CDA en ik heb tenslotte nog één vraag aan het college: ik merk dat er bij alle insprekers maar ook in de raad een grote behoefte is om dit participatietraject fysiek te continueren. Onze vraag is of het college dit kan toezeggen. Dank u wel.

01:53:49
Voorzitter: Dank u wel mevrouw Paulusma. De heer Boter van de VVD.

01:53:54
De heer Boter: Dank u wel, voorzitter. Uiteindelijk is het grote punt hier dat het algemeen belang wordt afgewogen tegen het individuele belang. Het is in het algemeen belang dat we een energietransitie doorvoeren, de één wil wat minder snel dan de ander, maar daarvoor zullen we onder andere zonne- en windenergie moeten moeten gaan toevoegen. Alleen we zitten in dichtbebouwd gebied, toevallig niet in Lageland, maar het zou toch een beetje sneu zijn als alles wat we gaan plannen in Lageland bij een paar bewoners terechtkomt. Dat vindt de VVD te gortig. Wij zullen geen draai maken over de hyperloop, want collega's van mijn fractie hebben daar erg enthousiast op gereageerd en zien dat als een mogelijkheid voor kennisinstellingen en voor onze bruisende economie. Dat is zeker in de coronacrisis van belang. Maar op het zonnepark zijn we erg kritisch. Zonnepanelen kun je op vele plekken en in vele gradaties leggen: boven transferia, op daken. Je kunt ze gedeeltelijk in overleg met bewoners misschien wel plaatsen in de polder of op andere, ruimtelijk betere gebieden, maar dan verdelen we de pijn in deze gemeente. En dan ben ik het verder eens met de SP, het CDA en de Stadspartij als ze zeggen dat er goede inspraak moet komen. En dank voor de insprekers, die op een kundige, heldere wijze aangeven welke ideeën ze hebben en hoe ze vinden dat de ideeën meegewogen zouden kunnen worden. En laten we die ideeën dan ook meewegen, laten we kijken waar we in ieder geval voor de zonnepanelen andere en meerdere oplossingen kunnen vinden.

01:55:16
Voorzitter: Dank u wel heer Boter. Dan gaan wij naar de commissie: heer Sietsma, GroenLinks.

01:55:23
De heer Sietsma: Dank u wel voorzitter. Allereerst dank aan de insprekers en de schrijvers van het plan van aanpak. Ze geven blijk van een grote betrokkenheid bij hun omgeving en de gemeenschap en ze geven ook blijk van de bereidheid om bij te dragen aan het aanpakken van onze energieproblemen. Ook blijkt helaas dat ze zich overvallen voelen, en de fractie

van GroenLinks kan zich dat wel voorstellen. Weliswaar klopt het dat al zeker drie keer in diverse beleidsstukken sprake is van een energielandschap in de Lagelandpolder, maar het weerwoord van het college in die brief heeft voor de bewoners kennelijk ook iets gehad van een middelvinger: had je maar moet opletten. En nu zitten we met boosheid of in ieder geval ongerustheid die plannen in de weg zit, en dat is ongemakkelijk. Het is voor GroenLinks wel de feitelijke situatie dat de gemeente enkele gebieden van deze omvang nodig heeft om CO2-neutraal te kunnen worden. Het fossiele tijdperk ligt echt achter ons en ik hoorde bijna geen enkele fractie daar iets anders over formuleren. Alleen de daken vol leggen gaat onvoldoende opleveren, alleen windmolentjes van 20 meter hoog evenmin, en die combinatie ook niet. En de volgordelijkheid die sommige insprekers zien in de treden van de zonneladder, is dan ook niet terecht. We hebben al deze middelen nodig en dat is ook vastgelegd in ons beleid.

01:56:43
Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Boter.

01:56:44
De heer Boter: Ik wil even reageren op uw opmerking: "de fossiele brandstoffen liggen achter ons". Helaas moet ik toch naar een pomp om mijn auto te vullen, dat doe ik nog wel eens. Ziet GroenLinks niet de mogelijkheid voor gas, ergens anders vandaan dan het aardgasnet Groningen, of voor fossiele brandstoffen die je in een transitiefase toch moet gebruiken. En dan hoef je niet al die zonnepanelen nu maar in de Lagelandpolder neer te pleuren.

01:57:05
Voorzitter: De heer Sietsma.

01:57:07
De heer Sietsma: Voorzitter, alle fossiele brandstoffen die we nu nog verstoken leiden tot extra CO2-uitstoot. Hoe meer CO2 we in de atmosfeer krijgen, hoe meer we moeten compenseren, hoe hoger de opgave in de toekomst, dus we moeten vaart maken met de transitie,

01:57:23
Voorzitter: De heer Dijk.

01:57:25
De heer Dijk: Voorzitter, volgens mij is er geen partij die niet vindt dat we een overstap moeten maken naar schone energie en als die er wel zijn interrumperen ze mij maar af en toe is, dat is prima. Maar, voorzitter, wat ik niet begrijp is dat GroenLinks zegt: dat participatieproces, dat is allemaal niet zo leuk en lekker. Uiteindelijk, voorzitter, gaat het over de inhoud en gaat het over of deze mensen echt zeggenschap hebben over de invulling van die polder. En dan is het de vraag aan GroenLinks: komen daar 250 hectare aan zonnepanelen, omdat u dat nodig vindt, omdat dat uw ambitie is, uw doel als partij? Of zegt u: nee, we zetten de deur open voor bewoners om te kijken hoe we naar een kleinschalige oplossing kunnen komen en we leggen niet die polder helemaal vol met zonnepanelen en leggen de lasten van de energietransitie niet helemaal neer bij 250 Groningers die trots zijn op hun omgeving.

01:58:23
Voorzitter: De heer Sietsma.

01:58:27
De heer Sietsma: Voorzitter, het mag van GroenLinks best een beetje minder in de Lagelandpolder, maar mijn wedervraag aan de SP is: waar gaan we ze dan wel neerleggen? Want de opgave die is helder uitgerekend. Als we in 2035 CO2-neutraal willen zijn, weten we precies wat we moeten doen, ook aan hectares zonnepanelen.

01:58:45
Voorzitter: Dit kost u kostbare spreektijd.

01:58:48
De heer Dijk: Voorzitter, de heer Sietsma van GroenLinks poneert dit als een vaststaand feit, iets dat moet gebeuren. Ik kan u vertellen, als u dat zo drammerig blijft doen, dan zullen mensen zich afkeren van energietransitie. We zien het langzaam gebeuren onder enkele bewoners en ik wil u waarschuwen dat dat hartstikke gevaarlijk is. U moet die mensen meenemen, vooral deze mensen in de Lagelandpolder, die donders goed zien wat er moet gebeuren en wat u doet is het tegenovergestelde: u keert zich tegen ons, u keert zich tegen een overheid die met mensen voor een goede oplossing moet zorgen. En als u enkelzijdig in de Lagelandpolder al die meters wil maken, dan ga ik u vertellen, meneer Sietsma, dan gaat het nooit lukken en dan gaan mensen zich tegen je keren.

01:59:34
Voorzitter: De heer Sietsma.

01:59:35
De heer Sietsma: Voorzitter, de heer Dijk heeft mij niet horen zeggen dat er per se 250 hectare gevuld moeten worden, men moet mij geen woorden in in de mond leggen. Ik schets alleen de opgave die wij als gemeente hebben. Over het participatieproces zou ik willen opmerken: dat wij fysiek binnenzitten, mag niet betekenen dat de ideeën van inwoners ook binnenblijven. Dus de oproep om toch fysieke bijeenkomsten te organiseren op één of andere manier die ondersteun ik graag, maar we kunnen dat wellicht aanvullen met digitale hulpmiddelen. De VNG heeft daar een mooie gids over uitgebracht, inclusief grootschalige virtuele bijeenkomsten en ook samen-ontwerpsessies. Daar is meer mogelijk dan we denken en wij ondersteunen dus de wensen in het plan van aanpak als het gaat om participatie, zonder dat wij het proces zouden willen stilleggen. Dank u wel

02:00:31
Voorzitter: Dank u wel heer Sietsma. Er is geen woordvoering van de Partij van de Arbeid. Daar gaan we naar wethouder Van der Schaaf.

02:00:43
De heer Van der Schaaf: Dank u wel, voorzitter. Ook namens het college dank aan de mensen die hebben ingesproken. Dat geeft de betrokkenheid aan. Ook blijkt uit de kwaliteit van de inspraak dat men goed op de hoogte is hoe procedures gaan en hoe dingen nu lopen. Dus dat is positief. Maar ik merkte dat bij een aantal raadsleden dat op de één of andere manier wat weggezakt is en dat daarom reageerde ik op de heer Dijk met de opmerking: we hebben toch met u als raad – en een aantal van u waren daarbij - in het verleden een aantal belangrijke besluiten genomen over dit gebied, over Meerstad-Noord. En op het moment

dat dit college daadwerkelijk besluit om met die uitgangspunten een stap verder te zetten door een gebiedsvisie te maken, door daadwerkelijk de plannen een stap verder te brengen, dan geeft het eigenlijk geen pas om alle onrust die daardoor ontstaat, op het bordje te leggen van dit college. Nee, dat is een gevolg van een aantal besluiten die de gemeente Groningen, overigens in samenwerking met de gemeente Slochteren, destijds heeft genomen over dit gebied, Meerstad-Noord. Al in 2004-2005, toen de plannen voor Meerstad definitief zijn vastgesteld bij de raden was dit gebied, Meerstad-Noord, een ontwikkelgebied, toen nog in de raad met een combinatie van wonen, groen en water. En in 2012 bij de herziening van Meerstad, toen het gebied nog onderdeel was van de gemeente Slochteren, is door de gemeente Slochteren en de gemeente Groningen samen in de GR besloten om hier geen woningbouw meer te plaatsen, maar een onderzoek te gaan doen om te kijken of hier energielandschappen gemaakt zou kunnen worden en of daarnaast nog andere mogelijkheden waren. Toen is heel nadrukkelijk niet de keuze gemaakt, wat ook had gekund, om te zeggen: we gaan weer terug naar de situatie daarvoor, namelijk een landbouwgebied. Nee, het bleef een ontwikkelgebied, net als andere onderdelen van het gebied Meerstad, alleen niet meer met woningbouw. Die keuze is toen gemaakt, in 2012, en is zowel in de omgevingsvisie als in diverse grondexploitaties als ook in in de energiestrategie bevestigd, al ver voordat er sprake was bijvoorbeeld van een RES. Dit komt niet door de RES, het komt door een keuze die toen is gemaakt en niet voor niks, omdat het gebied zich er wel degelijk goed voor leent. En laten we ook helder zijn: er zit er nog steeds in de grondexploitatie Meerstad een stevige financiële opgave op dit gebied. Er zijn maar weinig gebieden die zo aaneengesloten in eigendom zijn van een gemeente. Dus op die manier kunnen we een zonnepark of een andere vorm van energielandschap ontwikkelen op zo'n manier dat de revenuen daarvan in handen blijven van de gemeente, van de gemeenschap, en niet op een andere manier zullen verdwijnen.

02:03:25
Voorzitter: U hebt een verduidelijkende vraag van de heer Dijk.

02:03:29
De heer Dijk: Voorzitter, wat de wethouder zegt, klopt helemaal. In Meerstad-Noord zou eerst woningbouw plaatsvinden en daarna zou inderdaad een onderzoek plaatsvinden, het was een zoekgebied voor een zonnepark. Maar dat is iets wezenlijk anders dan de hele polder vol leggen met zonnepanelen, 250 hectare, en dat is het punt wat mijn fractie heeft proberen te maken: dat wij dat te gortig vinden en ongewenst vinden en dat is volgens mij ook het punt dat de bewoners die in hebben gesproken voor het overgrote deel hebben gemaakt. Het is niet zwart-wit, het is grijs en het is in ieder geval niet wat de bewoners aangeven, dat er 250 hectare aan zonnepanelen moeten komen. Dat is iets te simpel. Dat hebben we nooit op die manier zo besloten.

02:04:13
Voorzitter: Wethouder Van der Schaaf.

02:04:14
De heer Dijk: Ik ben blij dat de heer Dijk zegt dat het niet zo zwart-wit is, dan vinden we elkaar weer wat. Overigens kom ik zo terug op de grootte van van 250 hectare in relatie tot wat dat betekent voor de woonomgeving van de mensen die daar wonen, want dat is wel degelijk een punt. Daar wil ik niet overheen stappen. Ik wil wel even benadrukken dat dit in

principe los staat van de hele discussie rond herindeling. Het gebied Meerstad was al ruim voor de herindeling, de grenscorrectie moet ik eigenlijk zeggen, privaat eigendom van de gemeente Groningen, onderdeel van de gebiedsontwikkeling Meerstad, bestuurd destijds door de GR Meerstad, waar ook de gemeente Slochteren een onderdeel van was. Ik weet wel dat het begrip 'in de achtertuin' niet letterlijk zo worden bedoeld, maar de geplande ontwikkelingen vinden echt plaats op eigendommen van de gemeente Groningen en dus grond van de gemeente Groningen die daarvoor aangekocht is. Dit geldt zowel voor de hyperloop als voor het zonnepark. Dat betekent dat het uiteindelijk aan de gemeente is – en dat hebben we ook in de brief aangegeven - zowel in privaatrechtelijke zin als grondeigenaar als in publiekrechtelijke zin, vanuit ruimtelijke ordening, om te besluiten wat er gebeurt. Maar natuurlijk doen we dat, dat geldt voor allerlei ruimtelijke plannen, op basis van inspraak, maar wel op basis van een aantal uitgangspunten die ook door u zijn vastgesteld. We hebben het eerder gehad over de hyperloop en we hebben ook gezegd: dit is een plek voor een energielandschap en wij denken, dat durf ik met volle overtuiging te zeggen, dat zelfs die omvang van 250 hectare, op zo'n manier is in te passen op eigen grond van de gemeente Groningen, dat er voor de mensen die daar nu wonen meer dan voldoende woonkwaliteit overblijft, dat het niet in letterlijke maar ook niet in figuurlijke zin zo is dat er plotseling zonnepanelen plotseling in hun achtertuin verschijnen. Dat is precies waarom wij het participatieproject hebben opgesteld, omdat we juist samen met de bewoners willen kijken op wat voor manier dat kan gebeuren. En er is veel meer mogelijk dan een zonnepark en de hyperloop. Er is net gezegd dat 80 procent van de polder voorgelegd zou worden met zonnepanelen. Daar is geen sprake van. de totale polder is ongeveer 600 hectare groot en daarvan is 250 hectare voor zonnepanelen.

02:06:21

Voorzitter: Er is een vraag van de heer Rebergen.

02:06:26

De heer Rebergen: Dank u wel, voorzitter. De wethouder geeft dat de zonnepanelen niet letterlijk bij mensen in de achtertuin komen. Maar door twee insprekers is al aangegeven, dat als je kijkt naar het gebied en naar de ambities die er voor het gebied zijn, zowel het zonnepark als de hyperloop alsook andere ambities voor het gebied, dan wordt het wel heel erg krap in dat kleine gebied. Hoe kijkt de wethouder daar tegenaan?

02:06:52

De heer Van der Schaaf: Dat verhaal, daar zat ik middenin. De stelling van het college is dat het een klein gebied is. Sterker nog, het is met afstand het misschien wel het dunst bevolkte gebied van de gemeente Groningen. Er is naar onze overtuiging heel veel ruimte om een zonnepark in te passen, tegelijkertijd de hyperloop in te passen en tegelijkertijd heel veel ruimte voor groen, andere functies. Ik ga niet zeggen dat de mensen die daar nu wonen, daar niks van zullen merken, dat zou nergens op slaan, maar het kan wel op zo'n manier, een ruimtelijk kwalitatief verantwoorde manier, dat je daar kunnen blijven wonen ondanks dat deze ontwikkelingen plaatsvinden. Daar is naar ons idee heel veel ruimte voor. En we willen samen met bewoners kijken hoe we dat op een zo goed mogelijke manier doen, zodat waarden als natuurwaarden, recreatiewaarden, biodiversiteit, leefkwaliteit in de brede zin gegarandeerd kunnen worden. Wij geloven dat dat kan in deze ruimte en we zullen dat ook

proberen te laten zien. En uiteindelijk is het ook aan u om daar een een keuze in te maken bij het bestemmingsplan.

02:07:54
Voorzitter: De heer Dijk.

02:07:55
De heer Dijk: Voorzitter, ligt het dan niet vast dat er 250 hectare aan zonnepanelen bij moet komen en ligt het dan ook niet vast dat er een hyperloop moet komen? Want dat is denk ik voor de bewoners nu cruciaal om te weten. Ook omdat het voor hun gevoel anders geen zin heeft om mee te doen aan participatie, want dan is het een voldongen feit waar ze voor staan. Dus wat moeten bewoners doen om ervoor te zorgen dat die 250 hectare en de hyperloop losgelaten worden?

02:08:28
Voorzitter: De heer Van der Schaaf.

02:08:29
De heer Van der Schaaf: Uitgangspunt in onze planvorming die we opgestart hebben, uitgangspunt van de gebiedsvisie is inderdaad 250 hectare zonnepanelen ongeveer en de hyperloop. Dat is wel het uitgangspunt, de participatie is niet opgericht om dit ter discussie te stellen. Dat neemt niet weg dat er nog meer dan de helft van het gebied over is waar andere dingen kunnen plaatsvinden. Als u zegt dat het voor de bewoners geen zin heeft om te participeren: naar ons idee is dat niet zo. Het is juist bij deze ontwikkeling buitengewoon belangrijk dat de bewoners blijven participeren om ervoor te zorgen dat dat deze ontwikkeling op zo'n manier wordt ingepast dat hun woonkwaliteit en leefkwaliteit voldoende gegarandeerd wordt. En er is ook letterlijk nog heel veel ruimte voor allerlei andere ontwikkelingen. Ik kan u garanderen dat de afstand tussen de woningen en de zonnepanelen zodanig wordt dat de woon- en leefkwaliteit op een hoog niveau gewaarborgd wordt.

02:09:20
Voorzitter: Ik ga naar de heer Van Kesteren.

02:09:25
De heer Van Kesteren: Voorzitter, de wethouder zegt: er blijft voldoende kwaliteit over. Dan zegt hij ook letterlijk dat het beleid wel degelijk ten koste gaat van de woonkwaliteit. Als bewoners daar onoverkomelijke bezwaren tegen hebben, blijft het college bij het beleid dat wordt doorgezet? Waarbij het dan beter uitgelegd moet worden aan aan de bewoners, wat in de regel neerkomt op de oude participatie zoals dat hier in de gemeente Groningen geregeld is?

02:09:56
Voorzitter: De heer Van der Schaaf.

02:09:57
De heer Van der Schaaf: Het is niet omdat het college dat zo graag wil, maar omdat het ook door u vastgestelde uitgangspunten zijn op basis van de omgevingsvisie, op basis van de grondexploitatie Meerstad en op basis van de regionale energietransitie en bijvoorbeeld de hyperloop waar uw partij voorstander van was.

02:10:12
Voorzitter: Dan gaan we naar de heer Stayen van de Stadspartij en daarna wil ik gaan afronden.

02:10:18
De heer Stayen: Dank u, voorzitter. Ik vraag me af of we over dezelfde polder praten, want de wethouder heeft het over 600 hectare, terwijl ik overal lees: een 310 hectare grote polder en als ik dan 250 hectare zonnepanelen zie, kom ik op 80 procent.

02:10:35
De heer Van der Schaaf: Waar heeft u het getal 315 vandaan?

02:10:36
De heer Stayen: [onhoorbaar]

02:10:40
De heer Van der Schaaf: Dat kan, maar het is dus groter. We maken wel een kaartje voor u waarin precies staat waar we het over hebben. Het kan zijn dat de grenzen ergens anders liggen, maar het beeld dat 80 procent van de polder vol komt te liggen met zonnepanelen, bestrijd ik. Tot slot even over de participatie zelf. Ik heb net het uitgangspunt voor het college al aangegeven: we zijn gestart op basis van door u vastgesteld beleid te ontwikkelen met een gebiedsvisie. Naar ons idee is er buitengewoon veel ruimte om - en doen we graag met de direct omwonenden - een zo goed mogelijk proces te laten zijn. Wij zien ook wel dat de omwonenden de basiskeuze om hier een hyperloop en een energielandschap zonnepanelen neerleggen dat de omwonenden niet zien zitten. Maar wat ik al zei: er zijn in het verleden keuzes gemaakt waar wij op dit moment voortborduren. Dat neemt niet weg dat er een heel goed proces mogelijk is. Wij zijn er ook van overtuigd dat nu het in de huidige coronatijd niet fysiek kan, het desalniettemin heel goed mogelijk is om dat op een goede manier te doen. Sterker nog, het aantal direct omwonenden en belanghebbenden is relatief overzichtelijk en dat maakt het ook mogelijk voor de omgevingsmanager om een-op-eencontact te leggen, dat heeft hij de afgelopen tijd ook gedaan. Er worden telefoongesprekken gevoerd met alle mensen die zich hebben opgegeven. De komende tijd en dan sluit ik maar even bij de heer Sietsma aan, zullen we gebruik maken van een aantal mogelijkheden om via webinars digitale participatiesessies te doen waar allerlei deskundigen hun licht kunnen werpen op de zaak in overleg met de bewoners. En zodra het kan, zullen we uiteraard weer fysieke bijeenkomsten gaan organiseren. We horen die wens van de bewoners nadrukkelijk, we hebben dat zelf ook liever als het kan. Maar garantie kan ik op dit moment niet geven, omdat het afhankelijk is van hoe het coronavirus zich ontwikkelt. Het lijkt er nu op dat dat na de zomer misschien direct kan.

02:12:44
Voorzitter: Dan wordt ik als voorzitter even kritisch, want u neemt het woord webinar in de mond en een webinar betekent zenden. Dat is denk ik niet wat u voor ogen heeft als u dat zegt.

02:12:55
De heer Van der Schaaf: Nee, dat bedoel ik er niet mee. Dat is mijn eigen onkunde, dat ik niet wist dat met webinar alleen zenden werd bedoeld. Ik heb zelf ook wel meegemaakt dat

ik wat terug mocht zeggen bij een webinar, vandaar. Maar het wordt zeker tweerichtingsverkeer als het aan ons ligt. Tot slot nog een paar specifieke vragen.

02:13:26
Voorzitter: Dan ga ik eerst even, want ik heb hier een handje van mevrouw Paulusma en ik heb een hand van de heer Dijk. Mevrouw Paulusma.

02:13:35
Mevrouw Paulusma: Dat is het verschil tussen een digitaal handje en een fysieke hand? Dank u, voorzitter. Ik probeerde net al te interrumperen, maar nu kan ik mooi een vraag stellen aan de heer Van der Schaaf. Want u stelde de vraag terecht, voorzitter, een webinar is zenden. GroenLinks refereerde aan de digitale toolbox van de VNG, maar de gemeente Groningen heeft gewoon een toolbox waarin een heleboel dingen mogelijk zijn op het gebied van interactie. En wellicht is dat een heel mooi middel voor de wethouder om mee te nemen totdat we weer fysiek aan de slag kunnen. Bent u dat met mij eens?

02:14:13
De heer Van der Schaaf: Ik geef het door aan de projectleider.

02:14:15
Voorzitter: Ik ga naar de heer Dijk.

02:14:17
De heer Dijk: Voorzitter, allemaal leuk en aardig, maar als we de inspraakreacties horen en de brieven lezen en misschien zelfs een keer een telefoontje plegen naar de bewoners van de Lageland, komen we precies bij het punt: dit is niet wat zij willen. Dat hebben ze al geprobeerd, met zijn zestienen in een soort Zoom-overleg of geef het een andere naam, er zijn allemaal van die video-overlegmiddelen. Maar dat is exact wat volgens hen niet de bedoeling is, het werkt niet voor hen en daarom verzoeken zij ons, vriendelijk doch met enige haast, om ervoor te zorgen dat dit soort dingen niet meer op deze manier te regelen, omdat niet alle mensen digitaal vaardig zijn en omdat het volgens hen niet werkt als er maximaal 16 bewoners aan de inspraak mee kunnen doen bij zo'n overleg. En dat is hoe het tot nu toe is gegaan. En daar komen ze tegen in verweer. Dus alle leuke hippe nieuwe dingen om met elkaar digitaal te overleggen ten spijt, de meest praktische manier van zestien bewoners heeft al niet gewerkt voor ze.

02:15:13
Voorzitter: Wethouder Van der Schaaf.

02:15:15
De heer Van der Schaaf: Het aantal van zestien was, wat ik door heb gekregen van de projectleider, precies het aantal mensen dat aangaf mee te willen doen - overigens is dat meer dan de helft van de bewoners. Dus onze overtuiging is dat het wel kan. De opmerking van bewoners dat er nadelen aankleven, delen wij. Dus zullen we kijken hoe we dat kunnen verbeteren. Wat ik al zei: voor alle mensen die niet mee willen of kunnen doen aan een Zoom- of Teams-bijeenkomst, is er ook nog telefonisch heel veel mogelijk, dat heeft de projectleider ook gedaan. Het is niet zo dat het traject het binnen een week moet worden afgerond. Ook na de zomer zijn er mogelijkheden, dus wij hopen dat dan een fysieke bijeenkomst weer tot de mogelijkheden hoort. We zullen dat zo snel mogelijk doen. Ik wijs u er wel op dat als de meerderheid van de raad de opvatting zou hebben dat wij alleen nog

inspraaktrajecten zouden kunnen doen wanneer ook fysieke bijeenkomsten mogelijk zijn, dat wij in de huidige situatie mogelijk voor een groter probleem komen te staan. Onze overtuiging is – en dat zien we ook, ik heb ook sterk het idee dat de meeste bewoners er uiteindelijk ook voor te winnen zijn - dat ook in zonder fysieke ontmoetingen heel goed een inspraak- en participatietraject gedaan kan worden. Sterker nog, ik denk dat wij door de huidige omstandigheden op dit moment reuzenstappen maken om dat veel beter te doen dan in het verleden.

02:16:31
Voorzitter: Dank u wel, wethouder Van der Schaaf. Dan kijk ik naar de heer Mellies.

02:16:35
De heer Van der Schaaf: Sorry, ik ben vergeten één vraag te beantwoorden van de heer Rebergen over de MER volgens mij.

02:16:42
Voorzitter: Dat klopt, doet u dat eerst maar even.

02:16:45
De heer Van der Schaaf: Wij gaan in ieder geval voor het zonnepark zorgpark kijken naar een een MER-beoordeling. U zegt dat er een MER plaatsvindt als ik het goed begrijp, maar we gaan nog kijken of een MER-beoordeling nodig is.

02:16:56
Voorzitter: De heer Mellies.

02:16:58
De heer Mellies: Dank u wel, voorzitter. Wellicht zijn mijn vragen te technisch van aard geweest, maar ik heb eigenlijk geen enkele daarvan terug horen komen. Daarvan is de belangrijkste in hoeverre er een terugweg is, want wat we vastgesteld hebben en eerlijk toegegeven is dat we als raad inderdaad ingestemd hebben met de weg die nu ingeslagen is. Er wordt gesproken over dat Meerstad vrij veel hectare is, er wordt gesproken over een opbrengst van 280 tot 450 megawatt [onhoorbaar] Dat hadden wij, dat had ik niet gezien als zo'n omvang zonnepanelen, maar nu is de vraag eigenlijk of wij daarin bij kunnen sturen en wat het de gemeente aanschalig zou zijn. Want als wij overleg hebben met Tennet of Enexis om daar de capaciteit regelen en wij hebben de afspraak gemaakt en zijn er investeringen gedaan en we moeten nu nog terug... Ik kan me voorstellen dat er overwegingen zijn, maar die overwegingen zullen we wel graag helder wil hebben, dus is het misschien handig dat ik die vragen nog apart mail?

02:17:59
De heer Van der Schaaf: Ja, die technische vragen... We zijn nu nog niet in de fase dat we investeringen doen, het gaat nu om een gebiedsvisie. Heel helder: als er de meerderheid van uw gemeenteraad zegt: we willen het allemaal niet, we willen dat het landbouwgrond blijft, kunt u altijd uw eigen besluit terugdraaien. Ik wijs u er wel op dat we dan problemen hebben met onze regionale energiestrategie en ook dat de gemeentebegroting dan een tik krijgt die groter is dan dan de huidige coronacrisis lijkt. Dus ik wijs u op de consequenties, maar het kan altijd. En bijsturen, dat is precies het proces waar we nu in gaan. We zijn op dit moment bezig om met samen met de bewoners te kijken hoe we het plan zo goed mogelijk

kunnen inpassen. Nou, daar kunt u natuurlijk zelf ook wat van vinden, en dat doet u volgens mij.

02:18:50
Voorzitter: Dat lijkt me ook. Dank, wethouder. Ik kijk even naar de commissie, want dit zijn bespreekpunten die geagendeerd zijn naar aanleiding van een informerende brief. Of iemand hier nog iets mee zou willen ondernemen? De heer Ubbens? We hebben een aantal toezeggingen van de wethouder als het gaat om de inspraakvoortzetting.

4 Conformstukken / Wensen & bedenkingen

4A Voorkeurstracé doorfietsroute Groningen-Leek (raadsvoorstel 26-2-2020)

02:19:24
Voorzitter: Dan zijn we bij de lijst conformstukken wensen en bedenkingen, en we beginnen met het voorkeurstracé doorfietsroute Groningen-Leek, het raadsvoorstel van 26 februari 2020. Daar heb ik van tevoren geen woordmelding over gehoord, dus ik ga ervan uit dat u daar conform mee akkoord kunt gaan.

4B Toekomstagenda Regio Groningen Assen (raadsvoorstel 19-3-2020)

Dan ben ik bij de Toekomstagenda regio Groningen-Assen, een raadsvoorstel van 19 maart van dit jaar. Ook daar heb ik geen woordmelding van aangekondigd gekregen.

02:19:55
De heer Koks: Jawel voorzitter, daar heb ik me voor aangemeld. Ik weet niet hoe dit kan?

02:20:03
De heer Ubbens: Dat kan, je kunt overal van de lijst vallen. Meneer Koks, gaat uw gang.

02:20:13
De heer Koks: Het college stelt voor om ruim anderhalf miljoen te steken in dit samenwerkingsverband. Wat het resultaat van deze samenwerking moeten zijn, is voor ons dermate vaag dat wij tegen dit raadsvoorstel zijn. In deze financieel donkere-wolken-periode kan dit geld beter gereserveerd worden voor concrete zaken in onze samenleving. Overigens ligt de online verbindingen eruit – ik kan tenminste niks meer zien op mijn PC.

02:20:39
Voorzitter: Wij kunnen u zien en horen. De enige vraag die overblijft doordat u van het lijstje bent gevallen is wie een antwoord gaat geven op uw vraag.

02:20:52
De heer Koks: Nee, dat was een opmerking, geen vraag.

02:21:00
Voorzitter: Met inachtneming van uw opmerking, denk ik dat ik verder geen woordmeldingen hierover heb. Dan kunnen we deze ook vaststellen.

4C Actieprogramam Geweld hoor nergens thuis (raadsvoorstel 19-3-2020)

Dan gaan we naar het het actieprogramma Geweld hoort nergens thuis, dat is een raadsvoorstel van 19 maart jongstleden, daarover zou ook de SP wat willen zeggen, mevrouw Wobma denk in dit geval.

02:21:33
Mevrouw Wobma: Dank u wel. Allereerst complimenten voor dit programma. Het is een stuk met goed uitgangspunt en het sluit goed aan bij landelijk beleid en bij wat er al in de regio is ontwikkeld. Nog enkele aandachtspunten: de positie van de projectleider is nogal centraal en de SP vraagt zich af of dit niet leidt tot een afbreukrisico. Hoe is zij organisatorisch ingebed, is zij in dienst van de gemeente Groningen? Verder wijzen wij op het belang om de categorie plegers, waarmee niet is samen te werken, apart te zetten, omdat die een andere aanpak nodig hebben dan de meeste gevallen. En dan als laatste gaat de aandacht voor ambulant werken vanuit de vrouwenopvang, niet ten koste van het aantal opvangplekken? Dank u wel.

02:22:24
Voorzitter: Dank u wel mevrouw Wobma. Voor de beantwoording gaan we naar wethouder Diks. Gaat uw gang.

02:22:30
Mevrouw Diks: Ja, dank u wel, voorzitter en dank voor de complimenten en die u maakt voor het stuk en inderdaad is huiselijk geweld, de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling, het actieprogramma Geweld hoort nergens thuis al heel lang een belangrijk onderdeel heel lang in in deze gemeente. De vraag over de positie van de projectleider: voor zover ik het heb begrepen, is mevrouw feitelijk in dienst bij de gemeente Groningen maar wordt betaald via het actieprogramma. Dus ik was even aan het zoeken en we hebben ook nog niet kennisgemaakt, dus misschien kunnen we in een kennismaking nader met elkaar bespreken wat uw zorg daarbij is. Ik heb die zorg momenteel niet. Ik denk dat zij juist heel goed gepositioneerd is in de gemeente en van daaruit de regio heel goed kan bedienen. Een andere vraag van u is: de categorie plegers zou bij voorkeur apart gezet moeten worden. We zijn nu bezig met het werken aan een uitvoeringsprogramma, een uitvoeringsplan. Dat heeft u kunnen zien. Ik denk dat dit een onderwerp is dat ik daarin mee zou willen nemen en kijken of dat op een juiste manier aangevat zou kunnen worden met het voorstel zoals u doet. En of het ambulante werken niet ten niet ten koste zou gaan van de opvang van vrouwen: ik denk dat dat ook een een zaak is die we in het uitvoeringsplan moeten meenemen. Uw punt is helder, u wilt dat niet en ik denk dat niemand dat wil, zo lijkt mij vanuit de de actielijnen die in dit programma staan. Dat wordt even goed kijken hoe we het één kunnen doen en het andere niet hoeven te laten.

02:24:15
Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wobma, u stak nog even de vinger op.

02:24:20
Mevrouw Wobma: Dank, voorzitter. Bij de positie van de projectleider, de eerste vraag, ging het me niet zozeer om al dan niet organisatorische inbedding, maar dat het één persoon is en of er daardoor niet een afbreukrisico is.

02:24:37
Voorzitter: Wethouder Diks.

02:24:39
Mevrouw Diks: Ja, ik moet er even over nadenken maar ik denk het niet, omdat we bij heel veel projecten een projectleider hebben en bovendien is deze projectleider nadrukkelijk

regionaal actief. Het is niet zo dat alleen maar de gemeente Groningen hiermee annex is, heel veel partijen in de regio zijn hier bij betrokken zijn en natuurlijk alle Groningse gemeenten. Dus in die zin is dit een heel breed gedragen programma endaar zie ik eerlijk gezegd geen probleem rondom de positie van de projectleider.

02:25:15

Voorzitter: Verdere uitwisseling tussen de kennismaking. Dank u wel, wethouder Diks. Met die woordmelding denk ik dat wij ook dit stuk conform kunnen vaststellen.

4D Plan van scholen 2021-2024 (raadsvoorstel 15-4-2020)

Dan gaan we naar het Plan van scholen 2021-2024, dit is een raadsvoorstel van 15 april jongstleden en daarvoor heeft de SP ook gevraagd het woord te mogen voeren. Mevrouw Wobma, gaat uw gang.

02:25:41

Mevrouw Wobma: Dank u, voorzitter. Het lan van scholen basisonderwijs heeft een aanmelding ontvangen van twee vernieuwende onderwijsconcepten: de Pit en de Pol. Deze willen onder andere inzetten op gebruik maken van een persoonlijke benadering, maar ook de kracht van groepsleren. Ze willen een community vormen en niet alleen intern, maar ook extern, op de wijk, op de gemeenschap gericht. De SP verbaast zich bij dit soort onderwijsinitiatieven altijd dat er gezegd wordt dat men zich wil richten op een bijdrage aan de samenleving maar er zich tegelijkertijd van afkeert door een school voor maar een kleine groep op te richten, want dit werkt segregatie in de hand, die toch al zo groot is in Groningen. De SP is dan ook geen voorstander van deze initiatieven. Hoe kijkt het college aan tegen de oprichting van deze scholen? En dan nog een andere vraag: deze week is de wet Meer ruimte voor nieuwe scholen aangenomen in de Eerste Kamer, deze gaat één juni 2021 in. Wat betekent dat voor deze aanvragen? Dank u wel.

02:26:44

Voorzitter: Dank u wel mevrouw Wobma. Dan is aangeschoven mevrouw Bloemhoff voor beantwoording van deze vragen.

02:26:53

Mevrouw Bloemhoff: Ja, dank u, mevrouw Wobma. Hoe het college hiertegen aankijkt: als u het Plan van scholen goed leest, plaatsen wij enkele kritische kanttekeningen bij de aanvragen van de Pit en de Pol. Wij hebben ons te houden aan artikel 23 van de grondwet en de uitwerking daarvan voor de stichting van scholen. Het is zo dat als je een bepaald aantal leerlingen, ruimte kunt aantonen dat je vrij bent in Nederland een school te stichten. En dat is het toetsingskader op basis waarvan wij deze aanvraag beoordelen en dat we ook moeten opnemen in het plan van scholen. Als u mij persoonlijk vraagt: bent u daar een heel groot voorstander van... wij plaatsen niet voor niets enkele kritische kanttekeningen op het stuk en wij hebben ook overleg gehad met een aantal andere schoolbesturen over de mogelijke versnippering in het onderwijs. Dus we vinden het heel belangrijk dat er nieuwe onderwijsconcepten zijn, alleen we willen liever niet dat scholen elkaar wegconcurreren of zich op een bepaalde doelgroepen richten, ik kan me de kritiek van de SP-fractie in deze wel voorstellen. Echter hebben wij niet veel anders in handen dan enkele kanttekeningen te plaatsen bij de leerlingenaantallen waarmee wordt gerekend, want daar hebben wij wel wel twijfels bij en die geven dus ook door aan de minister. De beslissing voor de oprichting van

scholen ligt uiteindelijk bij de minister van Onderwijs. Tweede vraag was de nieuwe wet. Onze informatie is dat deze aanvragen worden beoordeeld op basis van de huidige wet zoals die is. Het is echter zo dat volgend jaar er nog meer ruimte komt voor scholen om zich te vestigen. Dan zijn de leerlingaantallen niet meer bepalend, maar bijvoorbeeld hoeveel ouders mogelijk interesse hebben in de oprichting van een nieuwe school. Weet wel dat de Tweede Kamer amendementen heeft aangenomen op het wetsvoorstel. Er stond vandaag een interessant artikel in de Volkskrant over hoe die segregatie aan te pakken. Maar hoe dat precies uitwerkt, daar zijn we ons nu in het verdiepen. Dit Plan van scholen geldt nog volgens het huidige wettelijk kader.

02:29:10

Voorzitter: Dank u wel mevrouw Bloemhoff. Met inachtneming van de kanttekeningen, kan iedereen akkoord gaan met het Plan van scholen? Dat is het geval.

4E Nieuwbouw Driebondschool Engelbert (wensen en bedenkingen) (collegebrief 22-4-2020)

Dan de nieuwbouw Driebondschool Engelbert, een wensen en bedenkingenbrief van 22 april, daar was een woordvoering voor aangevraagd door het CDA. Die heeft daar geen behoefte meer aan, dus wat mij betreft kan die van de lijst.

4F Financiële jaarstukken Publieke Gezondheid en Zorg 2020 (wensen en bedenkingen) (collegebrief 22-4-2020)

Dan de financiële jaarstukken Publieke gezondheid en zorg 2020. Ook dat is een wensen en bedenkingenbrief van het college van 22 april jongstleden. Ook daarvoor heeft zich niet iemand vooraf aangemeld. Nou, dan houden we dat zo.

4G OV-bureau (wensen en bedenkingen) ontwerpbegroting 2021 en jaarstukken 2019 (collegebrief 22-4-2020)

Dan gaan wij naar OV-bureau ontwerpbegroting 2021, ook een wensen- en bedenkingenbrief, het gaat ook over de jaarstukken 2019. Het is een collegebrief van 22 april jongstleden en daarvoor is woordvoering aangevraagd door de Stadspartij en door de SP. Laat ik beginnen met de heer Stayen van de Stadspartij.

02:30:12

De heer Stayen: Dank u, voorzitter. Ja, ik maakt deze opmerking nu bij de begroting voor het OV- bureau, maar eigenlijk geldt de vraag voor heel veel begrotingen die we in deze periode zien passeren. Volgens ons heeft deze begroting door de impact van de coronacrisis totaal geen realiteitsgehalte meer. Je kunt hem niet meer gebruiken om te sturen of controleren, want de situatie is totaal anders, niet te overzien. Mijn vraag is eigenlijk: heeft het college al ideeën hoe ze met dit soort zaken in de nabije toekomst om zullen gaan?

02:30:41

Voorzitter: Dan gaan we naar de heer Koks van de SP.

02:30:44

De heer Koks: In aanvulling op deze vraag van de heer Stayen: wij hebben ook de dienstregeling gekregen die is gebaseerd op de begroting die nu voorligt en waarvan de heer Stayen terecht zei dat het werkelijkheidsgehalte beperkt is. Hoe kunnen we over die dienstregeling praten als we een gammele begroting hebben?

02:31:13
Voorzitter: Voor beantwoording van deze vragen gaan wij naar wethouder Broeksma.

02:31:18
De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Het klopt dat we niet goed weten welke effecten de coronacrisis heeft op het openbaar vervoer. De reden dat dit nu voorligt, is dat in het kader van de wet van de Gemeenschappelijke regeling het OV-bureau verplicht is om deze stukken half april aan te bieden aan de Provinciale Staten van Groningen en Drenthe en aan de gemeenteraad van Groningen. Daarom ligt het voor en kunt uw wensen en bedenkingen indienen. Als het gaat over de effecten van corona op het openbaar vervoer, verwachten wij u volgende week of de weken daarna informatie te kunnen sturen. Als het gaat over antwoorden richting de Stadspartij en over de vraag van de SP die daarop volgt: het klopt dat de dienstregeling en de begroting communicerende vaten zijn. In de ontwerpbegroting bepalen we het budget voor de dienstregeling. Eind juni ontvangen wij graag een eventuele reactie op de ontwerpbegroting jaarstukken en het ontwerp van de dienstregeling-voorstellen. Het zou voor u makkelijk kunnen zijn - u kunt daar zelf voor kiezen - om in dezelfde raadscommissie deze stukken te behandelen, zodat ook het deel communicerende vaten daarmee gedekt is. Dank u wel voorzitter.

02:32:36
De heer Koks: Voorzitter, een aanvullende vraag daarop.

02:32:37
Voorzitter: De heer Koks.

02:32:39
De heer Koks: Er komt dus geen verandering in de voorgestelde dienstregeling ten gevolge van de coronadip.

02:32:46
Voorzitter: De wethouder.

02:32:52
De heer Broeksma: Dit gaat over de dienstregeling van volgend jaar. Mocht er door corona aanleiding zijn om dat te veranderen, dat is uiteraard niet ondenkbaar, dan is dat een traject op zich. Wij willen de dienstregeling nu vaststellen, zodat deze in december zou kunnen ingaan, mocht daar – en dat is natuurlijk een proces op zich met een ongekende weerga - aanleiding toe zijn, dan moeten er dan nieuwe voorstellen komen.

4H Conceptbegroting 2021 en jaarstukken 2019 GR Publiek vervoer Groningen Drenthe (zienswijze) (collegebrief 22-4-2020)

02:33:19
Voorzitter: Dank u wel, wethouder Broeksma, dan gaan wij naar de conceptbegroting 2021 en de jaarstukken 2019 van de Gemeenschappelijke regeling publiek vervoer Groningen, Drenthe. Ook dat is een zienswijze en een collegebrief. Daarvoor is ook door de SP een woordvoering aangevraagd. De heer Koks, gaat uw gang,

02:33:38
De heer Koks: Daar ben ik weer. Publiek vervoer is nu anderhalf jaar in de lucht. Vooral het

eerste half jaar zijn er veel klachten geweest over de overgang van de oude naar de nieuwe situatie. Ook is in 2019 een klantenpanel ingericht. Voorzitter, het verbaast ons in hoge mate dat er met geen letter wordt geschreven in deze stukken over de klanttevredenheid, behalve dat er een complimenten- en een klachtenloket is. Ook wordt verwezen naar een tussenevaluatie klantvriendelijkheid, die wij als raad niet gekregen hebben. Voorzitter, hoe kunnen wij een oordeel geven over het publiek vervoer als we niet weten wat de gebruikers, mensen met WMO-achtergrond en schoolgaande kinderen daarvan vinden?

02:34:28
Voorzitter: Voor beantwoording van deze vragen gaan we naar mevrouw Jongman namens het college.

02:34:32
Mevrouw Jongman: Dank u wel, voorzitter. Het is een terecht punt wat de heer Koks noemt. We doen dit niet alleen voor onszelf, we hebben juist bedacht om het vervoer volgens een ander, breder plan, duurzamer en groen, in goede samenhang met elkaar te ontwikkelen. We hebben elkaar volgens mij daar vorig jaar ook persoonlijk over gesproken. Dat loopt nog op de laatste laatste beentjes wou ik zeggen, dat is is bijna afgerond. We hebben een tekst benoemd waarin we die aandachtspunten, die natuurlijk heel erg van belang zijn voor de toekomst van het publiek vervoer, gaan meenemen en daarom hebben we een zinsnede daarin opgenomen dat we daar heel goed naar gaan kijken en uiteraard horen wat mensen beleefd hebben en dat we daar actie op gaan zetten. Maar dit is een moment waarop we deze stukken wel vast moeten stellen, ook gezien alle termijnen die er lopen van onze begroting. Uw punt is heel duidelijk. Dat nemen we absoluut mee, op dit moment kon dat nog niet, maar het is in aantocht.

02:35:29
Voorzitter: Met die toezegging is een antwoord gegeven, denk ik, op de vraag van de heer Koks.

4I Lening aan Willem Lodewijk Gymnasium (wensen en bedenkingen) (collegebrief 22-4-2020)

Dan gaan wij naar de lening aan het Willem Lodewijk gymnasium, een wensen- en bedenkingen collegebrief van 22 april jongstleden, en ook hiervoor is woordvoering aangevraagd door de SP, alleen in dit geval denk ik door mevrouw Wobma. Mevrouw Wobma, gaat uw gang.

02:35:54
Mevrouw Wobma: Dank u wel, voorzitter. Nog maar enkele weken geleden hebben wij in de commissievergadering het Integraal Huisvestings-Plan voor scholen behandeld, een set met afspraken over welke school wanneer aan de beurt is voor onderhoud en aan het plan zijn veel gesprekken voorafgegaan. Er is door scholen overal water bij de wijn gedaan en daar was de fractie het ook over eens. Dat was een compliment waard. Maar nu is er met deze aanvraag meteen een ruimte voor uitzonderingen. Het Willem Lodewijk gymnasium doet een aanvraag voor een lening voor een revitalisering van een deel van het schoolgebouw. De wethouder gaf net al aan dat een college en wethouder maar een paar instrumenten in handen hebben om te sturen op segregatie. Huisvesting is juist een belangrijk instrument om segregatie tegen te gaan. De bekostiging ervan is een wettelijke taak van de gemeente,

maar in de collegebrief wordt hier bij de overwegingen en toelichting niets over gezegd. Hoe beziet het college deze aanvraag met het oog op de segregatie? Dank u wel.

02:37:05
Voorzitter: Dank u wel mevrouw Wobma. Voor de beantwoording van deze vraag gaan wij naar wethouder Bloemhoff.

02:37:12
Mevrouw Bloemhoff: Dank u wel, voorzitter. Even een paar zaken. Het is niet zo dat het Willem Lodewijk naar voren wordt getrokken in het kader van het IHP, of dat daar een wijziging komt in het IHP. Integendeel, het Willem Lodewijk staat voor de periode 2036-2039 voor nieuwbouw of renovatie opgenomen in het IHP. Dat blijft ook zo. Wel is het één van de scholen die nog in aanmerking zou kunnen komen voor een herbeoordeling waar we het toen ook over hebben gehad omdat zij wel twijfels hadden dat ze zo laag geëindigd zijn. Het Willem Lodewijk heeft zelf het initiatief genomen tot financiering van een deel van de school: ten gunste van het BINAS- onderwijs willen zij zelf een stuk school verbouwen. En daar kunnen ze zelf financiering voor krijgen. Alleen hebben ze dus bij de gemeente aangeklopt voor een lening, en dat is eigenlijk iets wat buiten het IHP loopt, wat ook echt een novum is, maar aangezien het een publiek belang is, hebben we gezegd: het is een goed verhaal, het onderwijs verbetert ervan en dit is een school die het zelf ook voor een deel kan dragen. Het is een goede school, dus laten wij daar ook in voorzien. Het is ook een goede deal voor de gemeente, want de school betaalt het voor een deel zelf en met een lening kunnen we ze ondersteunen. Dus het is niet zo dat ze bekostigd worden uit het integraal huisvestingsplan. Integendeel, de school investeert zelf en sluit zelf ook een lening af bij de gemeente.

02:38:58
Voorzitter: Dank u. Mevrouw Wobma heeft nog een wedervraag.

02:39:05
Mevrouw Wobma: Ik vraag me toch af wat dan eigenlijk het doel is van een Integraal Huisvestings-Plan. Het is nog niet eens afgehamerd en er wordt al tussendoor gefietst met aanvragen en hoe begrijpelijk ook, een doelstelling van het college het tegengaan van segregatie. Hoe past dat daarin?

02:39:31
Mevrouw Bloemhoff: In de eerste plaats is het dus zo dat dit geen aanvraag is in het kader van het IHP. Dit was trouwens al langer in de maak. Maar misschien is juist door het IHP duidelijk geworden dat ze voorlopig niet in aanmerking komen voor door de gemeente bekostigde nieuwbouw en hebben ze zelf de stoute schoenen aangetrokken, zijn ze naar alternatieven gaan zoeken. Dat kan ik alleen maar als onderwijswethouder stimuleren. En ik vind het heel erg mooi dat wij zulke kwalitatief goede voortgezet onderwijsinstellingen in Groningen hebben Ik zie daarin niet direct gevaar voor segregatie.

02:40:10
Voorzitter: Ik denk dat hiermee de bedenkingen van de SP over de brief duidelijk zijn geworden en dat de antwoorden zijn gegeven. Dan gaan we naar het laatste agendapunt. Dat zijn de jaarstukken. Sorry, de heer Brandsema... U heb ik al een tijd niet gezien.

02:40:32
De heer Brandsema: Dat klopt, ik had mijn camera uitgezet voor wat rust. Nog een kleine vraag aan de wethouder: op basis van haar beantwoording. Daaruit meen ik te begrijpen dat die vier of zes scholen nog een herbeoordeling krijgen, en dat dat nog niet helemaal zeker is, maar ik mag er toch van uitgaan dat de scholen die het college in het IHP noemt sowieso een herbeoordeling krijgen?

02:41:00
Mevrouw Bloemhoff: Voor zover ik daar twijfel over heb laten bestaan: we gaan die herbeoordeling gewoon doen.

4J Jaarstukken Omgevingsdienst (wensen en bedenkingen) (collegebrief 11-5-2020)

02:41:04
Voorzitter: Dank u wel, dan laat ik het daarbij en gaan wij naar de jaarstukken van de omgevingsdienst, dat is ook een wensen- en bedenkingenbrief van het college van 11 mei jongstleden. Daarvoor heb ik geen aanmeldingen... O, de heer Koks.

02:41:23
De heer Koks: Deze heb ik niet aangemeld, maar mag ik toch een korte vraag stellen?

02:41:30
Voorzitter: Welja, we zijn toch te laat.

02:41:33
De heer Koks: In de jaarstukken staat dat er in verband met de coronacrisis er op dit moment geen fysieke controles uitgevoerd worden door de omgevingsdienst. Is er iemand van het college die kan vertellen wanneer die controles weer hervat worden en of er niet vervolgens een gigantische achterstand gaat ontstaan op het gebied van fysieke controles?

02:41:57
Voorzitter: Ik ben ervan overtuigd dat er iemand van het college is die daar een antwoord op zou kunnen geven, maar ik denk dat diegene niet aanwezig is in deze ruimte, heer Koks.

02:42:05
De heer Koks: Helaas, daar was ik al bang voor.

02:42:07
Voorzitter: Het spijt me.

02:42:08
De heer Koks: Wij vragen het na.

Sluiting

02:42:14
Voorzitter: Dat gezegd hebbende, zijn we volgens mij aan het einde van deze vergadering gekomen. Ik dank u hartelijk voor uw geduld en uw discipline om te blijven hangen tot het einde en wens u een fijne avond toe.